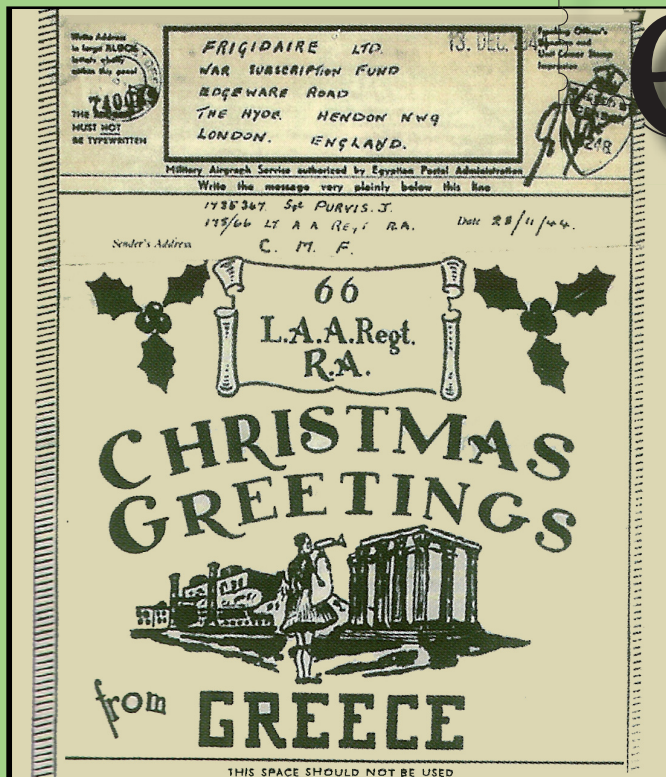

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Έτος 9^ο, Νο 34. Απρίλιος-Ιούνιος 2008

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση , Έτος 9^ο, Τεύχος 34^ο, Απρίλιος-Ιούνιος 2008
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΤΗΤΑΣ
Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Ν.Καρδούλης, Α.Ιατρίδης
Διεύθυνση: Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. & Φαξ 210 2825134

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "ΝΟΤΑ"

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 10. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γράμμα του προέδρου	1
Δικά μας και δικά σας νέα	2
Τρεις μεγάλες διεθνείς εκθέσεις	4
Ναστραντίν Χότζας	7
Βιβλιοθήκη Αλεξανδρείας. Άλλοτε και τώρα	8
Η συλλογή του Sir Gawaine Baillie	11
Η καταστροφή του αερόπλοιου <i>Χίντεμπουργκ</i>	12
Η όπερα <i>Αΐντα</i>	14
Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις	18
2008, Διεθνές έτος του Πλανήτη Γη	21
Κόμης Δράκουλας	22
Διεθνές έτος πατάτας	25
Οριάν Εξπρές	26
Η ασπίδα και η ιστορία της	31
Ανοικτή Επιστολή: <i>Το πλάνο</i>	34
Αχ! Αυτό το πλάνο	37
Γνωριμία με το πουλί αλκυώνα	38
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου	41
Διεθνείς εκθέσεις	44

CONTENTS

Editorial	1
Philatelic news.....	2
Three big international exhibitions	4
Nasredin Hodza	7
The library of Alexandria; once and today	8
The Sir Gawaine Baillie collection	11
The Zeppelin <i>Hindenburg</i> catastrophe	12
The opera <i>Aida</i>	14
History of the Hellenic Philatelic Exhibitions	18
International Year of Planet Earth	21
The count Dracula	22
International Year of Potato	25
Orient Express	26
The buckler and its story	31
"Open Letter": <i>The plan</i>	34
Thematic plans	35
Acquaintance with the bird kingfisher	38
New Greece and Cyprus issues	41
International Exhibitions	44

Εικόνα εξωφύλλου: Βρετανικό *airgraph* με ελληνικό θέμα. Ταχυδρομήθηκε με τη μορφή φιλμ στην Ελλάδα, εκτυπώθηκε σε φωτογραφία στο Λονδίνο και επιδόθηκε στις 13 Δεκ. 1944

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. No.34, April-June 2008

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY & YOUTH

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, N. Kardoulis, A. Iatridis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 **Metamorphosi, Athens**

Tel. & Fax: 0031- 210-2825134; e--mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 10. New members' subscription € 5

Οι 20 εντολές του θεματικού συλλέκτη

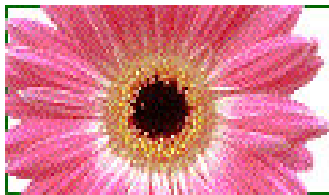
1. Φρόντισε να μάθεις φιλοτελισμό. Ο θεματικός φιλοτελιστής είναι πρώτα απ' όλα "φιλοτελιστής".
2. Διάλεξε ένα θέμα που αγαπάς πραγματικά.
3. Μελέτησε το θέμα σου σε όλες τις παραμέτρους του.
4. Μελέτησε καλά τους θεματικούς κανόνες.
5. Διεύρυνε καθημερινά τις θεματικές σου γνώσεις.
6. Μη χάνεις την ευκαιρία να επισκέπτεσαι φιλοτελικές εκθέσεις.
7. Γίνε μέλος συλλόγου που ασχολείται με το θεματικό φιλοτελισμό.
8. Δημιούργησε (και επανεξέτασε) προσεκτικά ένα κατανοητό και ισόρροπο πλάνο.
9. Βρες ένα τίτλο που να καλύπτει πραγματικά το θέμα σου.
10. Παρουσίασε φιλοτελικό υλικό που να καλύπτεται απ' τον τίτλο.
11. Αναζήτησε υλικό από όλες τις χώρες του κόσμου.
12. Βάλε στη συλλογή σου γραμματόσημα και φιλοτελικά αντικείμενα αποκλειστικά έκδοσης ταχυδρομείου.
13. Οργάνωσε τις σελίδες σου με λιτό, καθαρό και ισόρροπο τρόπο.
14. Γράψε κείμενα μικρά, λιτά και περιεκτικά.
15. Διατήρησε τη συνοχή του κειμένου σε όλη την έκταση της συλλογής σου.
16. Επανεξέτασε και ανάπλασε τη συλλογή σου πολλές φορές.
17. Επιζήτησε τη συμμετοχή σου σε επίσημες εκθέσεις συναγωνισμού.
18. Μην ακούς τις συμβουλές του οποιουδήποτε. Εμπιστέψου τους κριτές και τους πραγματικούς γνώστες.
19. Αποδέξου τις κρίσεις των κριτών σαν αθλητής σε αγώνες.
20. Σε κάθε σου ενέργεια εφάρμοσε ευθυκρισία και μέτρο.

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, "ΕΦΙΛΑ 2002" (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας
www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Τα πρώτα κολακευτικά λόγια, τόσο για τη νέα εμφάνιση της Θεματικού Φιλοτελιστή όσο και για την ιστοσελίδα μας, τα ακούσαμε δια ζώσης, με τηλεφωνήματα, με επιστολές και με ηλεκτρονικά μηνύματα.

Σε ότι αφορά το περιοδικό μας, ισχύει πάντα η αρχική μας δήλωση: Συνεχής βελτίωση. Υπόσχεση που την κρατάμε σταθερά, χωρίς παρεκκλίσεις και παρά τις ευνόητες δυσκολίες.

Η ιστοσελίδα μας, ήδη από τα πρώτα της "βήματα" -και χωρίς ακόμα να βρούμε το χρόνο για την πρώτη συμπλήρωση/ενημέρωσή της-, άρχισε να αποδίδει τους πρώτους καρπούς. Αιτήσεις εγγραφής νέων μελών από την περιφέρεια, από τη μεγαλόνησο Κύπρο...

Μεταξύ των πολλών φίλων που μας έστειλαν συγχαρητήρια μηνύματα για την ιστοσελίδα μας αναφέρουμε τους διακεκριμένους φιλοτελιστές Antonio Lladó Homar (Ουρουγουάη), Franco Fanci, Giancarlo Morolli, Giancarlo Cocito (Ιταλία), Bernard Jimenez (Γαλλία), Koehnaad Bracke, Francis Dochez (Βέλγιο)..., όπως και τους δικούς μας Νίκο Ράγκο (Κύπρος), Α. Βιρβίλη, Γ. Καράτσαλη, Κ. Σφήκα, Σ. Μποζοβιτς, Γ. Σπάρη, Κ. Χαζάπη... Ευχαριστούμε όλους δημόσια για τα καλά τους λόγια, για τις παρατηρήσεις τους, για τις συμβουλές τους. Όλα τα έχουμε ανάγκη, με περισσότερο από όλα το ενδιαφέρον τους. Όσο για την παρατήρηση των ξένων φίλων μας για το πρόβλημα της γλώσσας, υποσχόμαστε ότι σύντομα το **www.thematic-philatelist.gr** θα υπάρχει και στα Αγγλικά. Είναι θέμα χρόνου... Το θεωρούμε σαν υποχρέωση. Θα ήταν κρίμα να μην ωφεληθούν και ξένοι "επισκέπτες" της ιστοσελίδας μας από το αδιαμφισβήτητο διδακτικό χαρακτήρα της.

Στο μεταξύ, η διεθνής επικαιρότητα επιφύλαξε ευχάριστα νέα για τη χώρα μας. Εκτός από τις πολλαπλές ελληνικές συμμετοχές σε πλήθος διεθνών εκθέσεων με ιδιαίτερα τιμητικές βραβεύσεις, το γεγονός της εκλογής στο Προεδρείο της FIP του Προέδρου της ΕΦΟ Αντώνη Βιρβίλη (Φιλολογία) και της επανεκλογής, για τρίτη φορά, του Προέδρου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Νίκου Ράγκου (Μαξιμαφιλία) περικλείει τιμή στους απανταχού Έλληνες φιλοτελιστές.

Όλες αυτές οι επιτυχίες φέρνουν στη μνήμη τη ρήση μεγάλου Έλληνα πολιτικού:
«Έξω πάμε καλά»!

Χαρείτε τις διακοπές, καλά μπάνια!

Ο πρόεδρος

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Νέα φιλοτελική ιστοσελίδα

Λίγες εβδομάδες μετά την εμφάνιση της ιστοσελίδας του Συλλόγου μας, ο ελληνικός φιλοτελικός κόσμος γνώρισε τη χαρά μιας ακόμα ιστοσελίδας: Αυτής της Φιλοτελικής Εταιρείας Πατρών. Έχει τον τίτλο www.feratras.gr και είναι ιδιαίτερα καλαίσθητη και λειτουργική. Παρουσιάζει στοιχεία της ιστορίας της Εταιρείας, το προφίλ της, τις εκδηλώσεις και τη βιβλιοθήκη της, το περιοδικό *Ο Φάρος του Φιλοτελιστή* που από μηνών εκδίδει, κάνει αναφορά στα ελληνικά φιλοτελικά σωματεία, στις ελληνικές και διεθνείς εκθέσεις, κλπ.

Είναι βέβαιο ότι η ιστοσελίδα της Φ. Ε. Πατρών, με την ολοκλήρωσή της, θα συνεισφέρει σημαντικά στη φιλοτελική ενημέρωση και στην εν γένει πρόοδο του ελληνικού φιλοτελισμού.

Το ότι σήμερα υπάρχουν στον ελληνικό χώρο έξη φιλοτελικές ιστοσελίδες (μία της Ομοσπονδίας και πέντε ισάριθμων σωματείων) είναι ασφαλώς ιδιαίτερα ευχάριστο και εποικοδομητικό.

Η επανεμφάνιση της Φιλοτελικής Λέσβου

Όλοι όσοι αγαπούν το φιλοτελισμό στη χώρα μας ένιωσαν πραγματική χαρά με την επανεμφάνιση του ιστορικού περιοδικού. Τα τρία συνεχόμενα τεύχη της Φιλοτελικής Λέσβου που κυκλοφόρησαν σε σύντομο χρονικό διάστημα απέδειξαν ότι στον λεσβιακό σύλλογο γίνεται σοβαρή προσπάθεια για την κάλυψη του κενού που άφησε η απουσία του αείμνηστου Ιωάννη Γουγούλα.

Ο Σύλλογός μας εύχεται καλή δύναμη στους ανθρώπους της και καλή συνέχεια.

Επανεγγραφή στην ΕΦΟ της Φ.Ε. Αργινίου

Στη Γενική Συνέλευση της ΕΦΟ της 6ης Απριλίου 2008 εγκρίθηκε ομόφωνα η επανεγγραφή της Φιλοτελικής Εταιρείας Αργινίου στα μητρώα της Ομοσπονδίας μας. Είχε προηγηθεί σχετική αίτηση προς το ΔΣ της ΕΦΟ.

Καλωσορίζουμε το ιστορικό ακαρνανικό σωματείο και ευχόμαστε μακρά και καρποφόρα φιλοτελική δράση.

Διαγραφή σωματείων

Στην ίδια Γενική Συνέλευση, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε η διαγραφή της Φιλοτελικής Ένωσης Κομοτηνής, της Φιλοτελικής Εταιρείας Λασιθίου Κρήτης και της Φιλοτελικής Εταιρείας Χίου.

Προολυμπιακή έκθεση στη Σλοβακία

Από 3 έως 8 Ιουνίου 2008 πραγματοποιήθηκε στην πρωτεύουσα της Σλοβακίας Μπρατισλάβα έκθεση Ολυμπιακού γραμματοσήμου με διεθνή συμμετοχή, για τέταρτη φορά κατά τη διάρκεια των τεσσάρων τελευταίων Ολυμπιακών Ετών.

Η SLOVOLYMPFILA 2008, όπως είναι ο τίτλος της έκθεσης, διοργανώνεται από την Σλοβακική Εταιρεία Ολυμπιακού και Αθλητικού Φιλοτελισμού, την Ένωση Σλοβάκων Φιλοτελιστών, τα Σλοβακικά Ταχυδρομεία και τη Ολυμπιακή Επιτροπή Σλοβακίας.

Επίσημος προσκεκλημένος ως σύμβουλος της έκθεσης ήταν Μ. Τσιρώνης, του οποίου το βιβλίο *Η Ολυμπιακή έκδοση 1906* βραβεύτηκε με Χρυσό μετάλλιο. Μετείχαν επίσης ο Γ. Σπάρης με το βιβλίο του *Αναμνηστική σειρά Α΄ Ολυμπιακών Αγώνων - Αθήναι 1896* (Επίχρυσο) και η Ι. Κολλάρου με τη συλλογή *Ενός Πλαισίου Ο δισκοβόλος* (Αργυρό).

Η ΕΦΟ τιμά Έλληνες φιλοτελιστές

Η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία σε πρόσφατη συνεδρίασή της αποφάσισε ομόφωνα να απονεμίσει τον τίτλο του Επίτιμου Εθνικού Κριτή στους Παναγιώτη Ιωαννίδη, Παναγιώτη Ζέη και Γιώργο Κάρατσαλη, ως αναγνώριση της προσφοράς τους στο θεσμό των φιλοτελικών εκθέσεων στη χώρα μας και, εν γένει, στον ελληνικό φιλοτελισμό.

Νέα έκθεση: "ΧΑΛΚΙΔΑ 2008"

Ο Σύλλογός μας, σε συνεργασία με το Σύλλογο Ελλήνων Συλλεκτών και τη Φιλοτελική Εταιρεία Χαλκίδας, οργανώνει και πάλι στην ευβοϊκή πρωτεύουσα Έκθεση Γραμματοσήμων, Καρτποστάλ

και Ενθυμημάτων. Η έκθεση με την επωνυμία "ΧΑΛΚΙΔΑ 2008" δεν θα έχφιλοξενηθεί σε αίθουσα του Δημαρχείου της Χαλκίδας, από 15 έως 19 Οκτωβρίου 2008.

Καλούνται όλοι οι θεματικοί συλλέκτες, νέοι και παλαιότεροι, όπως συμμετάσχουν στη φιλοτελική αυτή γιορτή που έχει γίνει πια θεσμός και -κάθε χρόνο και περισσότερο- συμβάλλει στη σύσφιξη των δεσμών των τριών συνεργαζόμενων συλλόγων.

Τιμητικές διακρίσεις της FIP προς Έλληνες φιλοτελιστές

Η Διεθνής Φιλοτελική Ομοσπονδία, μετά από πρόταση της ΕΦΟ, απένειμε τον τίτλο του Επίτιμου Διεθνούς Κριτή στους Έλληνες φιλοτελιστές Άγγελο Παπαϊωάννου, Γιώργο Δολιανίτη και Μάνο Αναγνώστου.

Στη σχετική επιστολή της FIP εκφράζονται οι ευχαριστίες της για τις πολύτιμες και μακροχρόνιες υπηρεσίες που οι τρεις τιμηθέντες προσέφεραν.

Έκθεση στη Λάρισα

Η Φιλοτελική Ένωση Λάρισας διοργάνωσε από 8 έως 12 Μαΐου 2008 την "Γ" Λαρισαϊκή Έκθεση Γραμματοσήμου και Συλλεκτικών αντικειμένων", η οποία φιλοξενήθηκε στο κτήριο της Δ.Ε.Υ.Α.Λ. (Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης).

Η έκθεση είχε ενταχθεί στα πλαίσια των εκδηλώσεων "ΑΧΙΛΛΕΙΑ 2008" του Δήμου Λαρισαίων.

Περισσότερες πληροφορίες δεν έγιναν γνωστές.

Ελληνική συνέντευξη σε ιταλικό περιοδικό

Το τεύχος Νο 164, Μάιος 2008, του επίσημου οργάνου της Ιταλικής Θεματικής Εταιρείας (*Bollettino Tematico del Centro Italiano di Filatelia Tematica*) δημοσιεύει τρισέλιδη συνέντευξη του προέδρου του συλλόγου μας Παντελή Λεούση, πάνω σε ερωτήσεις που αναφέρονται στον ίδιο και στη φιλοτελική του σταδιοδρομία και δράση, καθώς και στην ιστορία του ελληνικού φιλοτελισμού, τους ελληνικούς συλλόγους και στην εν γένει ελληνική φιλοτελική δραστηριότητα (φιλοτε-

Pantelis Leoussis è un nostro socio greco che vive ad Atene; è attualmente Segretario della Federazione Greca di Filatelia e pubblica, praticamente da solo e da nove anni, un bollettino di Filatelia Tematica. Abbiamo pensato di sentirlo per la tradizionale intervista per avere notizie ed informazioni sul mondo della Filatelia in generale, e di quella tematica in particolare, in un paese tanto vicino a noi, sia geograficamente che culturalmente, ma al tempo stesso abbastanza "poco noto" in chiave filatelica.

In questa rubrica il parere, le impressioni, i suggerimenti di personaggi che, in diversi ruoli, fanno parte del mondo filatelico.

La Filatelia. Quando e come è cominciata la tua passione per i francobolli?

Le prime emozioni filateliche le ho provate all'epoca della scuola media ed erano collegate in gran parte ai francobolli italiani perché in casa girava la corrispondenza con i parenti italiani. Però questa prima raccolta non ebbe lunga vita per un fatto molto particolare... Studiavo in un Liceo francese diretto in modo molto severo dai frati Mariani con allievi interni ed esterni; quando un alunno si comportava male, il frate responsabile gli assegnava uno o più punti di punizione. Al raggiungimento di 10 punti gli esterni dovevano tornare a scuola la domenica per prendere il "te", cioè scrivere una punizione per tre ore, mentre gli interni alla domenica non potevano visitare le loro famiglie. Per fortuna di tutti il frate responsabile era un appassionato di francobolli e, per di più, "si lasciava corrompere"... Allora, quasi tutti i compagni di scuola, provenendo da famiglie ricche, potevano comprare francobolli di ogni prezzo, offrirli al frate e farsi cancellare i punti negativi! Ma, gli interni, dove e come potevano procurarsi i francobolli? Ed ecco che l'allievo Leoussis cominciò a liquidare la sua prima collezione! E non solo. Quando, infatti, si rese conto che la sua piccola raccolta si sarebbe esaurita in breve tempo cominciò ad andare in centro per com-

λικές εκδόσεις, Ομοσπονδία, εκθέσεις, επίπεδο εκθεμάτων κλπ.).

Οι συνεντεύξεις αυτές ζητούνται από πρόσωπα που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έχουν έντονη συμμετοχή στα φιλοτελικά πράγματα, είτε της χώρας τους, είτε σε διεθνές επίπεδο.

Φιλοτελικά πένθη

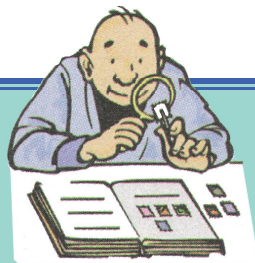
Σύμφωνα με ανακοίνωση της Φιλοτελικής Εταιρείας Δράμας, την Δευτέρα 2 Ιουνίου 2008 απεβίωσε, πλήρης ημερών, ο Χρήστος Δίτσιος, πρώτος πρόεδρος της Εταιρείας.

Συλλυπούμεθα θερμά τόσο την φίλη εταιρεία όσο και τους οικείους του εκλιπόντος.

Δύο Έλληνες στο Προεδρείο της FIP

Στις πρόσφατες αρχαιρεσίες στο Βουκουρέστι για την εκλογή νέων μελών του προεδρείου, ο πρόεδρος της ΕΦΟ Α. Βιρβίλης εκλέχτηκε παμψηφεί Πρόεδρος του Bureau Φιλοτελικής Φιλολογίας, ενώ ο Ν. Ράγκος επανεξελέγη Πρόεδρος για τη Μαξιμαφιλία (θέση που κατέχει από θειάς).

Ο Σύλλογός μας εκφράζει και στους δύο τα θερμά του συγχαρητήρια και εύχεται καλή επιτυχία στο έργο τους.

ΧΑΛΚΙΔΑ 2008
15-19 Οκτωβρίου 2008
Ετοιμάστε τις συλλογές σας!

Τρεις μεγάλες Διεθνείς Εκθέσεις

ISRAEL 2008

Η διεθνής φιλοτελική έκθεση ISRAEL 2008 έλαβε χώρα στο Τελ Αβιβ από 14-21 Μαΐου 2008. Ήταν μία μεγάλη και καλά οργανωμένη έκθεση. Έλαβαν μέρος σ' αυτή εκθέτες από 56 χώρες όλων των ηπείρων. Διοργανωτές ήταν η Φιλοτελική Ομοσπονδία του Ισραήλ σε συνεργασία με την Ταχυδρομική Εταιρεία της χώρας και την Ταχ/μική της Υπηρεσία. Το σύνολο των πλαισίων όπου αναρτήθηκαν τα εκθέματα ανήλθε σε περίπου 2.500.

Στην επιτροπή των κριτών συμμετείχε ο Νεοκλής Ζαφειρακόπουλος, στην Ομάδα Εμπειρογνομητών ο Μιχάλης Τσιρώνης, ενώ Εθνικός Αντιπρόσωπος ήταν ο Παντελής Λεούσης.

Η ανωτέρω έκθεση, της οποίας ο πλήρης τίτλος ήταν World Stamp Championship ISRAEL 2008, επανέλαβε τον διαγωνισμό που είχε γίνει το 2004 στη Σιγκαπούρη, αυτή τη φορά για τη Τάξη του Παραδοσιακού Φιλοτελισμού. Σε αυτόν έλαβαν μέρος, κατ' επιλογήν της Οργανωτικής Επιτροπής, 25 εκθέτες οι οποίοι είχαν λάβει μεγάλα χρυσά ή μεγάλα βραβεία σε προηγούμενες εκθέσεις FIP. Ο στόχος ήταν να εκλεγεί με ειδική ανοικτή ψηφοφορία το πρώτο, δεύτερο και τρίτο καλύτερο έκθεμα του κόσμου.

Μεταξύ των επιλεγέντων ήταν και το έκθεμα του Ν. Ασημακόπουλου (ΗΠΑ) με τη γνωστή συλλογή

Από το σεμινάριο
θεματικού φιλοτελισμού
που οργάνωσε και
διέυθυνε ο πρόεδρος
του Γραφείου Θεματικού
Φιλοτελισμού της FIP
Bernard Jimenez,
μέσα στα πλαίσια της
έκθεσης ISRAEL 2008

του μεγάλων κεφαλών Ερμού, το οποίο περιλήφθηκε και στην τελική εξάδα. Τελικά, πρώτος αναδείχτηκε ο L. Alemany με το έκθεμά του Βραζιλίας.

Από Ελληνικής πλευράς, οι εκθέτες ήταν 13, με τα ακόλουθα εκθέματα και αποτελέσματα:

Σ. Ανδρεάδης, *Συλλογή "Κασάνδρα"* (8 πλαίσια)

Κ. Ματθαίος, *Μεγάλες Κεφαλές Ερμή χρησιμοποιημένες για τη γραμματοσήμανση εφημερίδων, περιοδικών, βιβλίων και εντύπων (1861-1886)* (8 πλαίσια), Χρυσό, 92 β. + SP

Μ. Μυλωνάκης, *Ταχυδρομική Ιστορία της Κρήτης* (8), Χρυσό, 90 β.

Α. Βιρβίλης, *Ο ρόλος των Υγειονομείων και Λοιμοκαθαρτηρίων στην Ελλάδα* (8), Μεγάλο Επίχρυσο, 88

Π. Καγκελάρης, *Βασίλειο της Αιγύπτου (1922-1953)* (5), Επίχρυσο, 80 β.

Θ. Παπαηλιού, *Η εξέλιξη της αγροτικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στην Ελλάδα* (5), Αργυρό, 71 β.

Θ. Απέργης, *Ποδήλατο, ένας γνωστός... άγνωστος φίλος* (5), Μεγάλο Αργυρό, 77 β. (Θεματ.)

Ι. Χαλβατζιδόπουλος, *Ποδόσφαιρο* (5), Μεγάλο Αργυρό, 75 β. (Θεματική)

Ε. Ολύμπιος, *Έλατρο* (5) Μεγάλο Αργυρό, 75 β. (Θεματική)

Θ. Πάσχος, *Έλεγχος συναλλαγματος στ Θεσσαλονίκη 1936-1951* (5), Αργυρό 75 β..

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, *Περιοδικό Φιλοτέλεια*, Μεγάλο Επίχρυσο, 86

Μιχάλης Πετραδάκης, *Τα Χαρτόσημα της Δωδεκανήσου*, ΦΦ, Επίχρυσο, 88 β.

ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ Α., Κατάλογος γραμματοσήμων *ΕΛΛΑΣ 2008*, Επίχρυσο, 80 β.
 Ο. ΒΛΑΣΤΟΣ ΕΠΕ., Κατάλογος γραμματοσήμων *ΒΛΑΣΤΟΣ 2008* (δεν βαθμολογήθηκε λόγω εκπρό-
 θεσμη αποστολής του εκθέματος)

Salon du timbre et de l'écrit Μια απέραντη φιλοτελική γιορτή

Στην “πόλη του φωτός”, το πανέμορφο Παρίσι, επελέγη ως τόπος φιλοξενίας της έκθεσης *Salon du timbre et de l'écrit* (Σαλόνι του γραμματοσήμου και του γραπτού λόγου) ένα από τα αμέτρητα κι’ απέραντα πάρκα της γαλλικής μεγαλούπολης: το Park Floral du forêt des Vincennes που βρίσκεται δίπλα σε έναν άριστα διατηρημένο πύργο -κάποτε

κατοικία των Λουδοβίκων-, βγαλμένο –λες- από τα παραμύθια.

Κύριος οργανωτής της έκθεσης είναι το Γαλλικό Ταχυδρομείο, μέσω της Association pour le développement de la philatélie (ADP), μιας εταιρείας που το ίδιο ίδρυσε με σκοπό την ανάπτυξη του φιλοτελισμού στη χώρα (όπως φανερώνει και ο τίτλος της). Η Γαλλική Φιλοτελική Ομοσπονδία έχει επιφορτιστεί αποκλειστικά με το εκθεσιακό/ συναγωνιστικό μέρος της έκθεσης, χωρίς καμία άλλη ανάμιξη στην οργανωτική διαδικασία.

Οι εκδηλώσεις που οργανώθηκαν κατά τη διάρκεια των 11 ημερών του φετινού *Salon du timbre* (12-22 Ιουνίου 2008) είναι δύσκολο να απαριθμηθούν. Εκθετήριο σπάνιου φιλοτελικού υλικού μελών της Φιλοτελικής Ακαδημίας, ειδικές επιδείξεις αναγνώρισης του καλού φιλοτελικού υλικού και μεταχείρισης γραμματοσήμων από μέλη της Ομοσπονδίας, χώροι όπου είχαν εκτεθεί και λειτουργούσαν έξη διαφορετικές εκτυπωτικές μηχανές που συμμετέχουν στις φάσεις προετοιμασίας, παραγωγής και τελικής εκτύπωσης των γραμματοσήμων, όλων των διαφορετικών τεχνικών, και με τον χαρακτήρα παρόντα και επί το έργον. Υπήρχαν πίνακες με γραμματόσημα και άλλα φιλοτελικά ντοκουμέντα, σε θεματικές ενότητες, μέσα και έξω από τους χώρους της έκθεσης. Οι μεγάλες ανακαλύψεις της ανθρωπότητας, οι θεοί των σταδίων (αθλητικά), ο πράσινος πλανήτης, τα επτά θαύματα του κόσμου, ο τόπος των προσωπικοτήτων (χειρόγραφες επιστολές μεγάλων προσωπικοτήτων της τέχνης και του λόγου), διαγωνισμοί σχεδίου γραμματοσήμων για νέους και μεγάλους, παιχνίδια γνώσεων με θέμα τα γραμματόσημα και τις παραστάσεις τους, μουσικά συγκροτήματα που έπαιζαν χαρούμενη μουσική μέσα και έξω από την κεντρική αίθουσα των εκδηλώσεων, ζογκλέρ, μάγοι και παραμυθάδες που έδιναν παραστάσεις για παιδιά -και όχι μόνο- σε ειδική σκηνή του προαυλίου, μασκαράδες και λακέδες για να δίνουν χα-

ρούμενη νότα ή ξεχωριστό χαρακτήρα σε κάποια σημεία, και ότι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς.

Τις αναγκαίες πληροφορίες στο κοινό είχαν αναλάβει αθίδες του ταχυδρομείου, ντυμένες ομοιόμορφα και καλαίσθητα. Ο αριθμός τους πρέπει να ξεπερνούσε τις πενήντα. Την επίβλεψη της τάξης και της ασφάλειας των εκθεμάτων είχαν φύλακες, ομοιόμορφα κι’ αυτοί ντυμένοι. Τέλος, κάθε κατηγορία παιχνιδιού, διαγωνισμού ή άλλης εκδήλωσης διέθετε τους ειδικούς της, παιδαγωγούς, εκπαιδευτικούς, τεχνικούς. Ειλικρινά, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να υπολογίσει κανείς το σύνολο του προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τις 11 ημέρες της έκθεσης. Ένας αριθμός “διακοσίων ατόμων” ασφαλώς θα αδικούσε την πραγματικότητα!

Από τη βραδιά του Palmares: Ο Έλληνας Εθν. Αντιπρόσωπος Π. Λεούσης, τα μέλη του Συλλόγου μας (επισκέπτες της Έκθεσης) Άννα Παρασκευά και Μαρία Ανεστίου, ο Εθν. Αντιπρόσωπος της Ιταλίας Αντιπρόεδρος της Ιταλικής Ομοσπονδίας Bruno Crevato-Selvaggi και η σύζυγος του Σλοβένου Εθν. Αντιπροσώπου Veselko Gustin

Όμως το αποτέλεσμα αυτής της “επένδυσης” δικαιώσε απόλυτα τα Γαλλικά Ταχυδρομεία. Ο τελικός απολογισμός αυτής της μεγάλης φιλοτελικής εκδήλωσης, όπως αναγγέλθηκε από τα μεγάφωνα τη στιγμή της λήξης της, ήταν 112.000 επισκέπτες! Αυτό σημαίνει και ανάλογα έσοδα για τους διοργανωτές και εξασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχειας των *Salon du timbre* στο μέλλον.

Από ελληνικής πλευράς, τα αποτελέσματα ήταν τα εξής.

Μ. Μυλωνάκης, *Ταχυδρομική ιστορία της Κρήτης*, (8 πλαίσια), Μεγάλο Επίχρυσο, 86 β.

Θ. Αρβανίτης, *Προγραμματοσημική περίοδος των Ελληνικών Ταχ. Υπηρεσιών*, Επίχρυσο, 82

Θ. Απέργης, *Ποδήλατο, ένας γνωστός άγνωστος φίλος*, Μεγάλο Αργυρό, 76 β. (Θεματική)

Ε. Ολύμπιος, *Το Θέατρο*, Αργυρό, 73 β. (Θεματική)

Θ. Παπαηλιού, *Η εξέλιξη των αγροτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα*, Αργυρό, 73 β.

Π. Καγκελάρης, *Ελληνικές εκδόσεις Θράκης, 1920*, Αργυρό, 72 β.

Ποτέ και πουθενά δεν θα πρέπει να υπήρξε μία παρόμοια φιλοτελική διοργάνωση που, σκοπεύοντας να δώσει εορταστικό χαρακτήρα, να το πέτυχε με τόσο άριστο τρόπο. Το *Salon du timbre* είναι πραγματικά μια απέραντη γιορτή του γραμματοσήμου.

EFIRO 2008

Χαρακτηριστικά της EFIRO 2008 που διεξήχθη στο Βουκουρέστι από έως 20 έως 27/06/2008 ήταν ότι λειτούργησε σε εκθεσιακό κέντρο 13.000 τ.μ., είχε άριστο φωτισμό, κλιματισμό και ασφάλεια, τα πλαίσια ήταν εξαιρετικά λειτουργικά (είχαν νοικιαστεί από την Ισπανία), το επίπεδο όλων των επί μέρους εκδηλώσεων ήταν γενικά υψηλό και οι δεξιώσεις για την προβολή των εκθέσεων China

2009 και Portugal 2010 θαυμάσιες.

Το σύνολο των εκθεμάτων ήταν 831 και αναρτήθηκαν σε 3723 πλαίσια. Οι Εθνικοί Αντιπρόσωποι ήταν 71. Κριτές, από ελληνικής πλευράς ήταν οι Κ. Ματθαίος και Α. Βιρβίλης. Εθνικός Αντιπρόσωπος ο Κ. Χαζάπης.

Τα 22 ελληνικά εκθέματα, μαζί με αυτά της Φιλολογίας, τιμήθηκαν με τα εξής μετάλλια:

Γ. Σπάρης, *Η αναμνηστική έκδοση των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων, Αθήνα 1896*, Χρυσό, 93
Κ. Χαζάπης, *Κατοχή*, Χρυσό, 92

Σ. Μπόζοβιτς, *Κρατούμενοι στρατοπέδων σε σχέση με την Ελλάδα (1940-1947)*, Χρυσό, 91

Α. Γαληνός, *Το άγνωστο γαλλικό Λεβάν (1915-1923)*, Μεγάλο Επίχρυσο, 88

Α. Παπαδόπουλος, *Τα βρετανικά ταχυδρομεία στο Λεβάν (1857-1923)*, Μεγάλο Επίχρυσο, 88

Γ. Θωμαρέης, *Ταχυδρομική ιστορία Θεσσαλονίκης*, Μεγάλο Επίχρυσο, 87

Σ. Δρόσου, *Ελληνικά ταχυδρομικά γραφεία εξωτερικού και Κρήτης (1834-1885)*, Μεγ. Επίχρυσο, 86

Π. Καγκελάρης, *Το βασίλειο της Αιγύπτου (1922-1953)*, Μεγάλο Επίχρυσο, 85

Μ. Πετραδάκης, *Το Οθωμανικό ταχυδρομείο της Δωδεκανήσου (1868-1913)*, Μεγάλο Επίχρυσο, 85

Μ. Τσιρώνης, *Η Ολυμπιακή έκδοση του 1906*, ΦΦ, Μεγάλο Επίχρυσο, 85

Χ. Αγοραστός, *Χαρτόσημα Ανατολικής Ρωμυλίας*, Ενός Πλαισίου, Επίχρυσο, 87

Φ. Κεραμιδόγλου, *Χαρτόσημα Θράκης (1920-1922)*, ΕΠ, Επίχρυσο, 86

Μ. Πετραδάκης, *Τα χαρτόσημα της Δωδεκανήσου*, ΦΦ, Επίχρυσο, 84

Α. Καραμήτσος Κατάλογος “Hellas 2008”, ΦΦ, Επίχρυσο, 83

Σ. Δρόσου, *Ιταλική κατοχή Αν. Κρήτης, πολιτικό ταχυδρομείο στο Β΄ Π. Πόλεμο*, ΕΠ, Επίχρυσο, 83

Γ. Νταής, *Ταχυδρομικές σφραγίδες (1833-1835)*, ΕΠ, 83

Φ. Πάσχος, *Το ταχυδρομείο της πόλης μου Θεσσαλονίκης (1912-1950)*, Νεότητα, Επίχρυσο, 83

Δ. Σπάρης, *Οι πρώτες σιδηροδρομικές σφραγίδες της Ελλάδας*, ΕΠ, Επίχρυσο, 81

Π. Καγκελάρης, *Παγκόσμιο προσκοπικό κίνημα*, Μεγάλο Αργυρό, 78 (Θεματική)

Ι. Χαλβατζιδόπουλος, *Το ποδόσφαιρο*, Μεγάλο Αργυρό, 75 (Θεματική)

Λ. Πετρόπουλος, *Ιστορία της Θεσσαλονίκης*, ΦΦ, Επάργυρο, 66

Ε.Φ.Ε.Θ., *Φιλοτελικά Νέα*, ΦΦ, Επάργυρο, 66

Στην EFIRO 2008 συμμετείχαν επίσης εκθέματα Ελλήνων του εξωτερικού ή και αλλοδαποί εκθέτες με συλλογές ελληνικού ενδιαφέροντος που απέσπασαν 2 χρυσά (Κ. Πολίτης, ΗΠΑ και R. Wightman, Ελβετία και 3 Μεγ. Επίχρυσα (G. Constantourakis, Καναδάς, F. Kalocsai, Ουγγαρία, N. Ασημακόπουλος, ΗΠΑ).

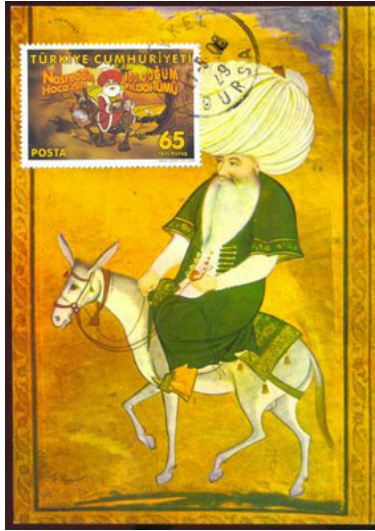
Ο Ν. Ασημακόπουλος συμμετείχε και στην Championship Class.

Ναστραντίν Χότζας

Ένας από τους συμπαθέστερους λαϊκούς ανατολίτες ήρωες, κατάλοιπο σε εμάς από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας, είναι ο Ναστραντίν Χότζα ή γνωστότερος ελληνικά ως Ναστραντίν Χότζας, που στα Αραβικά σημαίνει «Η δόξα της Πίστης». Όλοι μας γνωρίζουν ή έχουν ακούσει κάποιους από τους μύθους του, τις παραβολές ή τα κατορθώματά του. Πασίγνωστος σε όλη τη Μέση Ανατολή, κεντρικός ήρωας μύθων, παροιμιών και ανέκδοτων, είναι ο χαρακτηριστικός τύπος του φιλόσοφου ανατολίτη, σπλισμένου με φιλοσοφική εγκάρτηση στις αντιξοότητες της ζωής, πάντοτε ετοιμόλογου με ελευθερία εκφράσεων, πολλές φορές και με αισχρολογίες. Ήταν λαϊκός φιλόσοφος και έχει μείνει στη μνήμη και την παράδοση της Ανατολής για τις αστείες ιστορίες και τα ανέκδοτά του.

Ο Ναστραντίν Χότζας ήταν υπαρκτό πρόσωπο. Σύμφωνα με την παράδοση γεννήθηκε τον 13ο αιώνα κάπου στο Μεγάλο Κορασάν ή στο Σιβηρ Χισάρ της Μικράς Ασίας περί τον 15ο με 16ο αιώνα. Λέγεται ότι διατηρούσε φιλία με τον Ταμερλάνο.

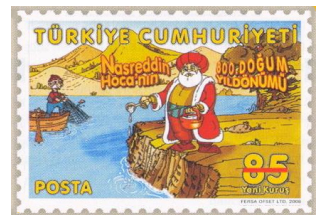
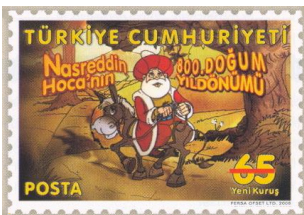
Το επάγγελμά του ήταν καθής (ιεροδίκης) και Μουλάς(ιεροδιδάσκαλος). Πέθανε και τάφηκε στο Ακ Σεχέρ κοντά στο Ικόνιο όπου υποστηρίζεται ότι υπήρχε ο τάφος του και μικρό μαιω-

Ελλάδα. Στην ελληνική μετάφραση, ήταν το περισσότερο διαδεδομένο τουρκικό βιβλίο από την εποχή της οθωμανικής περιόδου.

Πολλοί λαοί της Μέσης Ανατολής διεκδικούν τον Νασρεντίν ως συμπατριώτη τους. Μεταξύ αυτών και οι Αφγανοί, οι Άραβες, οι Πέρσες, οι Τούρκοι και οι Ουζμπέκοι. Το όνομά του γράφεται διαφορετικά σε κάθε γλώσσα, ενώ οι τίτλοι ποικίλουν σε Χότζας, Μουλάς ή Εφέντι.

Οι ιστορίες του Ναστραντίν Χότζα μπορεί να είναι παράδοξες και απλοϊκές, αλλά έχουν βαθύτερα διδακτικά νοήματα τα οποία γίνονται κατανοητά μέσα από τη διήγηση.

Εικονογραφίες από μερικές περιπέτειες του ανατολίτη λαϊκού φιλόσοφου Ναστραντίν Χότζα

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Άλλοτε και τώρα

Η Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας υπήρξε η κυριότερη πνευματική εστία της ελληνιστικής εποχής. Αποτελούσε τμήμα του περίφημου Μουσείου της πόλης, που ήταν αφιερωμένου στις Μούσες, προστάτιδες των τεχνών και των επιστημών, και είχε ιδρύσει με την παρότρυνση του Δημητρίου του Φαληρέα ο βασιλιάς της Αιγύπτου Πτολεμαίος Α' ο Σωτήρας.

Ο Δημήτριος Φαληρεύς ήταν πρώην τύραννος των Αθηνών, εξόριστος την Αίγυπτο. Ανήκε στην πρώτη γενιά της Περιπατητικής Σχολής και ήταν ένας από τους μαθητές του Αριστοτέλη μαζί με τον Θεόφραστο και τον Μέγα Αλέξανδρο.

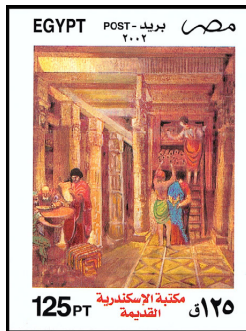
Ο Πτολεμαίος Α' ο Σωτήρ ήταν στρατηγός και φίλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ένας από τους επιγόνους. Μετά το θάνατο του Μακεδόνα Στρατηλάτη (323 π.Χ.) ανέλαβε την σατραπεία της Αιγύπτου. Αργότερα προσπάθησε και κατάφερε να κρατήσει την Αίγυπτο κάτω από την εξουσία του, παρά τις εναντίων του επιθέσεις των υπόλοιπων Διαδόχων. Το 306 π.Χ. ονομάστηκε βασιλεύς (φαραώ), έχοντας έδρα του την Αλεξάνδρεια και ιδρύοντας έτσι τη Δυναστεία των Πτολεμαίων που βασίλεψε στη χώρα του Νείλου επί τρεις αιώνες. Τελευταία φαραώ της Δυναστείας των Πτολεμαίων ήταν η γνωστή σε όλους μας βασίλισσα Κλεοπάτρα.

Ο Πτολεμαίος Α' απέκτησε μεγάλο κύρος και κέρδισε το σεβασμό των Αιγυπτίων, κυρίως λόγω της συνετής του διοίκησης και το σεβασμό του στις παλιές θρησκευτικές και κοινωνι-

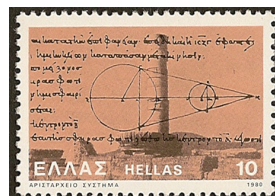
κές δομές, τα έθιμα και το τυπικό, τους θεούς και τις δοξασίες της χώρας. Η Αλεξάνδρεια επί των ημερών του στολίσθηκε με λαμπρά ανάκτορα και δημόσια κτίρια, ένα από τα οποία ήταν και η περίφημη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας. Δικό του, κορυφαίο έργο, ήταν και ο Φάρος της Αλεξάνδρειας, ένα από τα Επτά Θαύματα του Αρχαίου Κόσμου.

Η ιστορία της Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης είναι συναρπαστική με την προσπάθεια διάδοσης, συγκέντρωσης και φιλολογικής αποκατάστασης των λογοτεχνικών κειμένων της κλασικής αρχαιότητας. Σύντομα πλουτίστηκε με πολυάριθμες συλλογές πολύτιμων βιβλίων. Λέγεται ότι την εποχή του θανάτου του Πτολεμαίου του Α' αριθμούσε 200.000 τόμους, ενώ την περίοδο της ακμής της έφτασε να περιλαμβάνει γύρω στους 700.000. Επιμελητές της διέτελεσαν επιφανείς λόγιοι (Ζηνόδοτος ο Εφέσιος, Αριστοφάνης Βυζάντιος, Αρίσταρχος από τη Σαμοθράκη, Αιτωλός Αλέξανδρος, Πτολεμαίος ο Φιλάделφος, Καλλίμαχος και πολλοί άλλοι) που καλλιέργησαν με μεθοδικό και συστηματικό τρόπο την επιστήμη της φιλολογίας και έθεσαν τις βάσεις για την κριτική μελέτη των αρχαίων κειμένων, όπως του Ομήρου, των μεγάλων τραγικών και κωμικών συγγραφέων κλπ.

Η Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας δεν υπήρξε όμως μόνο κέντρο της φιλολογικής έρευνας, αλλά και των αποκαλούμενων πρακτικών επιστημών. Ο **Ευκλείδης**, ο **Αρχιμήδης** και ο Απολλώνιος έθεσαν τις θεμελιώδεις αρχές της γεωμετρίας, ο Ερατοσθένης επιτόνησε ολοκληρωμένο σύστημα

Αναπαράσταση του εσωτερικού της αρχαίας Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης

Αρχιμήδης, Ίππαρχος, Αρίσταρχος, Ηράκλειτος, μερικοί μόνο από τους επιστήμονες της ελληνικής αρχαιότητας των οποίων τα συγγράμματα περιλαμβάνονταν στους πνευματικούς θησαυρούς της Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης

γεωγραφίας στηριζόμενος στα μαθηματικά, ο Αρχιμήδης συνέβαλε αποφασιστικά στην προώθηση της φυσικής και της μηχανικής, ενώ ο **Αρίσταρχος ο Σάμιος**, ο **Ίππαρχος**, ο Σωσιγένης και ο Πτολεμαίος προέβησαν στις πρώτες μαθηματικά εδραιωμένες παρατηρήσεις των ουράνιων φαινομένων, χρησιμοποιώντας μάλιστα για την πραγματοποίησή τους διάφορα αστρονομικά όργανα. Εντυπωσιακή επίσης ήταν και η πρόοδος που συντελέστηκε στον τομέα της ιατρικής επιστήμης, με πρωτεργάτες τον Ερασίστρατο και τον Ηρόφιλο.

Η Αλεξανδρινή Βιβλιοθήκη άκμασε ιδιαίτερα την εποχή της δυναστείας των Λαγιδών (Πτολεμαίων). Είναι αξιοσημείωτο ότι ο Πτολεμαίος ο Ευεργέτης ο Β' είχε επικυρώσει την κατασκευή των χειρογράφων όλων των πλοίων που κατέπλεαν στο λιμάνι της πόλης του, με αντάλλαγμα την απόδοση αντιγράφων στους ιδιοκτήτες τους, και είχε κατορθώσει να αποκτήσει τα πρωτότυπα των έργων από τους τρεις μεγάλους τραγικούς ποιητές μας. Άλλος Λαγίδης, στο πλαίσιο του παλαιού πνευματικού ανταγωνισμού με την Πέργαμο, είχε απαγορεύσει την εξαγωγή παπύρου, ενώ επί Κλεοπάτρας ο Μάρκος Αντώνιος δώρισε, όπως λέγεται, τη βιβλιοθήκη της Πέργαμου στην Αλεξάνδρεια.

Αυτό το λαμπρό επίτευγμα του πολιτισμού δεν έμελλε να επιβιώσει. Η πρώτη μεγάλη καταστροφή συνέβη επί Καίσαρος Καρακάλλα. Ο Καρακάλλας, επιθυμώντας να εκδικηθεί τους Αλεξανδρινούς για τα δηκτικά τους σχόλια σε βάρος του, όχι μόνον κατάσφαξε όλη τη νεολαία της ευγενούς τάξης, αλλά δήμευσε και την περιουσία του Μουσείου, καθώς και του ενός από τα τρία φημολογούμενα κτίρια της Βιβλιοθήκης. Κατόπιν έδιωξε τους σοφούς και κατέστρεψε τη βιβλιοθήκη.

Η δεύτερη καταστροφή ήρθε από τον Ιούλιο Καίσαρα. Το 48 π.Χ., θέ-

λοντας να εμποδίσει τον αντίπαλό του Αχιλλέα από την ελεύθερη είσοδο στο λιμάνι, ο Ιούλιος Καίσαρας διέταξε την πυρπόληση του δικού του (ρωμαϊκού) στόλου, μαζί με τα πλοία του που κατασκευάζονταν στα ναυπηγεία (48 π.Χ.). Η φωτιά μεταδόθηκε στην ξηρά και στη βιβλιοθήκη, την οποία και κατέκαψε.

Η αλήθεια είναι ότι η κατάπτωση και καταστροφή της Αλεξανδρινής βιβλιοθήκης είχε ήδη αρχίσει από την εποχή της ρωμαϊκής κατάκτησης. Κατά τη διάρκεια της έπαψης η απόκτηση νέων χειρογράφων, ενώ τα πολυτιμότερα από αυτά έπαιρναν το δρόμο για τη Ρώμη. Συχνές ταραχές και πολιορκίες, όπως αυτή του Αυρηλιανού το 270, συνέχισαν τις καταστροφές. Ύστερα ήρθε η σειρά του Διοκλητιανού (τέλος 3ου αιώνα)

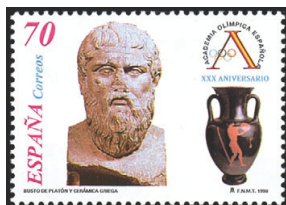
να λάβει νομοθετικά μέτρα για τη διοίκηση των βιβλιοθηκών και να δώσει εντολή να καούν τα χειρόγραφα που πραγματεύονταν την αιγυπτιακή χημεία.

Κατόπιν ήρθε η σειρά των χριστιανών να συνεχίσουν τις καταστροφές. Το 391, επί αυτοκράτορα Θεοδοσίου, με παρακίνηση του αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας Θεόφιλου, οι χριστιανοί πυρπόλησαν το ναό του Σέραπι. Ήταν μία εποχή που πολλά αιγυπτιακά ιερά της υπαίθρου και των πόλεων καταστρέφονταν από τους Κόπτες χριστιανούς, σε εφαρμογή αυτοκρατορικού διατάγματος του ίδιου χρόνου.

Τέλος, η αραβική κατάκτηση ολοκλήρωσε την καταστροφή της περίφημης βιβλιοθήκης. Με βάση την άποψη του χαλίφη Ομάρ Β' ότι «Αν τα χειρόγραφα της βιβλιοθήκης περιέχουν ό,τι και το Κοράνιο, είναι περιττά. Αν περιέχουν πράγματα αντίθετα, τότε είναι επιζήμια», διατάχθηκε να ριχτούν τα χειρόγραφα της Βιβλιοθήκης στην πυρά, ως καύσιμη ύλη για τα τετρακόσια λουτρά της πόλης. Όσα γλύτωσαν, κατα-

Η νέα Αλεξανδρινή Βιβλιοθήκη, σε σχήμα κεκλιμένου ηλιακού δίσκου. Στο βάθος διακρίνεται -συμβολικά- ένα από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου: ο Φάρος της Αλεξανδρείας

Όμηρος, Πλάτωνας, Αισχύλος, Σοφοκλής και οι άλλοι τραγικοί και σατυρικοί συγγραφείς. Όλων τα έργα περιλαμβάνονταν στη μεγαλύτερη και πλουσιότερη βιβλιοθήκη του αρχαίου κόσμου

στράφηκαν για τον ίδιο λόγο και με τον ίδιο τρόπο από άλλους χαλίφηδες, μισό αιώνα μετά.

Πέρασαν πολλοί αιώνες από τότε. Για την ακρίβεια 2.050 χρόνια. Ο ιστορικός θρύλος της Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης παρέμεινε πάντα ζωντανός και το όνειρο της πνευματικής ανθρωπότητας ήταν η αναβίωσή του.

Τελικά, η απόφαση ελήφθη γύρω στα 1955, η όλη διαδικασία προετοιμασιών και κατασκευής άρχισε το 1990 και χρειάστηκαν 12 χρόνια εργασιών με κόστος περίπου 220 εκατ. ευρώ μέχρι την ολοκλήρωσή τους.

Τελικά η Αλεξανδρινή Βιβλιοθήκη ανεγέρθη στη -συμβολική- θέση της αρχαίας και παραδόθηκε σε λειτουργία το 2002.

Την προσπάθεια αναβίωσης της αρχαίας Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης υποστήριξε με την αιγίδα της η UNESCO και η κατασκευή έγινε με τη βοήθεια αρκετών κρατών, ανάμεσα στις οποίες και η Ελλάδα, αλλά και κάποιων οργανισμών. Από τους σημαντικότερους χρηματοδότες του έργου υπήρξαν οι χώρες της Μέσης Ανατολής. Αναφέρεται ότι το Ιράκ του Σαττάμ Χουσεΐν, λίγες μέρες πριν από τον πόλεμο του κόλπου, πρόσφερε 21 εκατομμύρια δολάρια, που ισοδυναμεί με το περίπου 10% του όλου κόστους.

Τον τεχνικό εγχείρημα κέρδισε με διαγωνισμό και εκτέλεσε η νορβηγική εταιρεία Snohetta.

Το κτίριο βρίσκεται στο Fort Quai, απέναντι ακριβώς από το παλιό φρούριο των Μαμελούκων στο Καϊτ Μπέι (χτίστηκε το 1480 πάνω στα χαλάσματα του περιφημου Φάρου) και έχει το σχήμα ενός ηλιακού ημιβυθισμένου στη θάλασσα δίσκου που έχει κλίση προς τη Μεσόγειο από τη μία πλευρά, ενώ η άλλη υψώνεται προς τον ουρανό. Η στέγη είναι γυάλινη, κεκλιμένη και ο τοίχος είναι γρανιτένιος και ημικυκλικός, με χαραγμένα επάνω του τα 120 αλφάβητα του κόσμου. Ένα μεγάλο μέρος του κτιρίου βρίσκεται κάτω από τη στάθμη της θάλασσας.

Η βιβλιοθήκη καλύπτει μια συνολική περιοχή 40.000 τμ ενώ το συνολικό εμβαδόν των ορόφων της καλύπτει τα 69.000 μ2. Έχει 13 ορόφους με 177 ασανσέρ, μέσα στους οποίους υπάρχουν 3.500 θέσεις μελέτης, 8.000.000 τόμοι (που συ-

νεχώς αυξάνονται σε αριθμό), 50.000 χάρτες, 100.000 χειρόγραφα, 30 βάσεις δεδομένων, 10.000 σπάνιες εκδόσεις, 200.000 δίσκους και μαγνητοταινίες με μουσικά θέματα, 50.000 βίντεο και 578 εργαζομένους. Πέντε εκατομμύρια βιβλία είναι διαθέσιμα σε ψηφιακή μορφή, καθιστώντας τη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας τη μεγαλύτερη ψηφιακή βιβλιοθήκη στον κόσμο. Διαθέτει επίσης πολλούς βοηθητικούς χώρους, μεταξύ των οποίων συνεδριακά κέντρα, μουσεία (Αλεξανδρινό Μουσείο, Μουσείο Επιστημών, Καλλιγραφίας), Διεθνή Σχολή Μελετών Πληροφορικής, Βιβλιοθήκη Τυφλών, Εργαστήρια Συντήρησης και Αποκατάστασης, χώρους εκθέσεων, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, βιβλιοπωλείο και πλανητάριο, το οποίο και αποτελεί δωρεά της Ελληνικής Κυβέρνησης.

Οι συλλογές γνώσης της πάνω σε θέματα αρχαίων και μεσαιωνικών πολιτισμών, καθώς και σύγχρονων επιστημών είναι μοναδικές. Στην ουσία ο όλος σχεδιασμός αποδίδει την κληρονομιά του παρελθόντος και την αναβίωση μιας πολιτισμικής ακτινοβολίας που αγγίζει και τις πιο μακρινές γωνίες του κόσμου.

Τέλος, ο περίβολος έχει αρκετά και εντυπωσιακά αυθεντικά αγάλματα. Λίγα μέτρα από την κυρία είσοδο της Βιβλιοθήκης δεσπόζει μία εντυπωσιακή μαρμαρίνη προτομή του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Κάτι σαν "οικοδεσπότης" που υποδέχεται τους επισκέπτες...

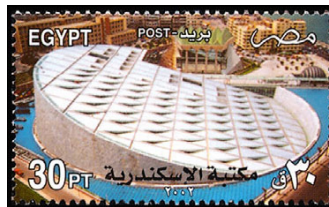
Για τον Έλληνα επισκέπτη της νέας Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης τα συναισθήματα είναι συγκλονιστικά. Συγκίνηση, ικανοποίηση, υπερηφάνεια και υπέρμετρη χαρά, γι' αυτό το ναό της γνώσης και της σοφίας που, μετά από διακοπή 10 και πλέον αιώνων, εκτός από τη μεγάλη προσφορά του στο σύγχρονο πνευματικό κόσμο, φέρνει και πάλι στην επικαιρότητα, στη μνήμη όλων, την αξεπέραστη δύναμη του αρχαίου ελληνικού πνεύματος.

Παντελής Λεούσης

Πηγή: Διαδίκτυο - Εγκυκλοπαιδείες

Αλέξανδρος, ο μεγάλος στρατηλάτης που έδωσε το όνομά του τόσο στην Αλεξάνδρεια όσο και στην βιβλιοθήκη της

Σαν αρχιτετόνημα, η Βιβλιοθήκη εντυπωσιάζει, τόσο για την τόλμη των γραμμών της και τους συμβολισμούς που εκπέμπει, όσο και για τη χρηστικότητα των χώρων της

Η συλλογή του Sir Gawaine Baillie

Όταν άνοιξε η διαθήκη του Sir Gawaine Baillie το 2004, η κληρονόμος ανιψιά του κλήθηκε από τον συμβολαιογράφο να παραλάβει τη συλλογή γραμματοσήμων του θανάτου. Μετά τις σχετικές διατυπώσεις, παρέλαβε τα άλμπουμ, τα κιβώτια και τα αντίστοιχα κλειδιά και κάλεσε έναν εκτιμητή για να μάθει την αξία τους. Μέχρι εδώ τα πράγματα φαίνονται συνηθισμένα και κοινότυπα. Όμως, μόλις ο πραγματογνώμων της ανέφερε το ποσό της αξίας της συλλογής κατά προσέγγιση, η τυχερή συγγενής του Baillie κόντεψε να πάθει αποπληξία. Ήταν σαν να είχε κερδίσει μερικά σπουδαία “τζακ ποτ” μαζί!

Ο Sir Gawaine (1934-2003) ανατράφηκε στο Leeds Castle, το αρχαίο φρούριο του Κεντ που η μητέρα του είχε αγοράσει -μαζί με τα γύρω κτήματα- με την αδελφή της το 1928.

Μετά το θάνατο του πατέρα του κληρονόμησε τον οικογενειακό τίτλο του “7^{ου} βαρονέτου” του Polkemmet, Linlithgowshire”.

Μηχανολόγος, επιχειρηματίας και βιομήχανος το επάγγελμα (κατασκεύαζε ιατρικά μηχανήματα, εξαρτήματα οχημάτων και αεροναυτικής, υπολογιστές κλπ.), ήταν επίσης υψηλού επιπέδου ερασιτέχνης οδηγός αγωνιστικών αυτοκινήτων, ικανός να ανταγωνιστεί τους σοβαρότερους επαγγελματίες της εποχής του, όπως τους θρυλικούς Stirling Moss, Mike Hawthorn και Jackie Stewart. Συμμετείχε μάλιστα και σε πολυάριθμα σπουδαία πρωταθλήματα, όπως στο “24 ώρες του Λε Μαν”, στο “Γύρο της Γαλλίας” κλπ.

Αμέσως μετά το χρόμπι του αυτοκινήτου ερχόταν εκείνο του γραμματόσημου. Μόλις μάλιστα αποσύρθηκε από το πρώτο αφοσιώθηκε αποκλειστικά στο δεύτερο. Όμως ήταν τόσο η μεθοδικότητα με την οποία επέλεγε και συνέλεγε το υλικό του, ώστε όταν μετά το θάνατό του η συλλογή εμφανίστηκε προς πώληση εξέπληξε τους πάντες. Πολύ περισσότερο διότι ποτέ δεν παρουσιάστηκε σαν εκθέτης –έστω και με ψευδώνυμο- και κανείς δεν γνώριζε το εύρος και το επίπεδο των συλλογών του.

Τα συλλεκτικά αντικείμενα του Sir Gawaine περιλάμβαναν Μεγάλη Βρετανία και Βρετανική Αυτοκρατορία/Κοινοπολιτεία. Αρχίζαν από τις

πρώτες εκδόσεις της “Βικτωρίας” και έφθαναν μέχρι τις μέρες μας. Σπουδαίες ήταν και οι συλλογές Αυστραλίας, Βρετανικών Δυτικών Ινδιών, Βρετανικής Βόρειας Αμερικής, Νέας Ζηλανδίας και Ροδεσίας.

Ο συνολικός αριθμός των γραμματοσήμων των συλλογών του Baillie ξεπέρασε τις 100.000 τεμάχια, όλα άριστης ποιότητας. Ενδιαφέρθηκε αποκλειστικά για τα τελειότερα διατηρημένα ασφράγιστα γραμματόσημα –δεν βρέθηκε ούτε ένα σφραγισμένο στη συλλογή του-. Από τα σύγχρονα γραμματόσημα συνέλεγε μόνο εντυπωσιακά σφάλματα εκτυπώσεων και διατρήσεων, δοκίμια κάθε λογής και, γενικά, κομμάτια ασυνήθιστα.

Για την εκποίηση, η τυχερή ανιψιά αποτάθηκε τελικά στο οίκο Sotheby. Αυτός εκτύπωσε 10 πολυτελέστατους καταλόγους -ένα για κάθε ημέρα δημοπρασίας-. Τόσες χρειάστηκαν για να συμπεριληφτεί ολόκληρη η συλλογή. Οι κατάλογοι αυτοί πωλούνται σήμερα στο διαδίκτυο αντί 25 λιρών Αγγλίας έκαστος.

Οι συλλογές του θείου απέδωσαν τελικά 15 εκατομμύρια λίρες Αγγλίας, η συλλογή χαρακτηρίστηκε ως η πληρέστερη του είδους της και περιγράφηκε ως η σημαντικότερη που πουλήθηκε τα τελευταία 50 χρόνια.

Ποιος από μας δεν θα ονειρευόταν να έχει έναν τέτοιο θείο;

Ένα από τα σύγχρονα κομμάτια της συλλογής Gawaine Baillie. Λέιπτε το μαύρο χρώμα. Είναι γνωστά επτά όμοια σε όλο τον κόσμο.

Η καταστροφή του *Hindenburg* και οι ολλανδικόι προσκοπικοί φάκελοι

Ήταν 7 το απόγευμα της 6ης Μαΐου 1937. Το αερόπλοιο Ζέπελιν LZ 129 *Χίντεμπουργκ*, ένα πολυτελέστατο ιπτάμενο ξενοδοχείο, ταχύτερο από οποιοδήποτε πλοίο της εποχής, αναμένεται να φτάσει στο Lakehurst του Νιου Τζέρσεϋ των ΗΠΑ. Έχει ξεκινήσει από την Φρανκφούρτη του Μάιν της Γερμανίας τρεις μέρες πριν. Το καμάρι του Τρίτου Ράιχ φαίνεται στον ορίζοντα και πλήθος κόσμου συνωστίζεται για να το θαυμάσει.

Λίγο προτού προσγειωθεί, τελείως ξαφνικά, μία έκρηξη φωτιάς εμφανίζεται στο πίσω μέρος του άνω πτερυγίου του. Ενώπιον χιλιάδων θεατών, μέσα σε δευτερόλεπτα, το μεγαλύτερο αερόστατο που ναυπηγήθηκε ποτέ είχε απομείνει ένας όγκος αποκαΐδια. Τριάντα έξη άνθρωποι απανθρακώνονται, μαζί με έναν υπάλληλο εδάφους. Διασώζονται 61 επιβάτες και μέλη του πληρώματος.

Κανείς ποτέ δεν έμαθε την αιτία της φωτιάς. Το μυστήριο παρέμεινε άλυτο μέχρι τις μέρες μας. Τελευταία, μετά από ετών έρευνες, ένας επιστήμονας της NASA από το Ακρωτήριο Canaveral ανακάλυψε αποχρώσεις ενδείξεις πως ούτε το υδρογόνο στο ντεπόζιτο, ούτε η βόμβα κάποιου σαμποτέρ υπήρξαν οι αιτίες της καταστροφής. Απλά, οι κατασκευαστές του αερόπλοιου είχαν αλλάξει την εξωτερική επένδυση του *Hindenburg*, βάζοντας για καλύτερη προστασία ένα υλικό, το οποίο, με την επίδραση του στατικού ηλεκτρισμού, μπορούσε να γίνει ιδιαίτερα εύφλεκτο. Οι «αλάθητοι» Γερμανοί μηχανικοί είχαν σχεδιάσει μία ιπτάμενη βόμβα έτοιμη ανά πάσα στιγμή να εκραγεί.

Όπως όλα τα αερόπλοια της εποχής, έτσι και το *Hindenburg* μετέφερε αλληλογραφία, κυρίως φιλοτελική. Το ταχυδρομείο μέσω Ζέπελιν ήταν πάντα προσφιλές στους φιλοτελιστές συλλέκτες αεροπορικού ταχυδρομείου. Ιδιαίτερα οι επιστολές που μεταφέρθηκαν μέσω του *Hindenburg* ήταν ανέκαθεν πολύ ζητημένες και αρκετά ακριβές στο φιλοτελικό χρηματιστήριο.

Με το *Hindenburg* ταξίδευαν 17.609 ταχυδρομικά αντικείμενα, από τα οποία σώθηκαν μόνο 357 επιστολές. 181 από αυτές ήταν σε μισοκαμένη κατάσταση.

Οι περισσότερες από τις επιστολές που διασώθηκαν είχαν προέλευση τη Γερμανία. Υπήρχαν όμως και από Αυστρία, Ντάντσιχ, Ολλανδία, Σάαρ και Ελβετία.

176 από τους φακέλους που διασώθηκαν δεν είχαν ακυρωθεί (ήταν ακόμα ασφράγιστες), αναμένοντας των ακύρωσή τους με την επιστροφή τους στην Ευρώπη.

Οι 147 φάκελοι που απευθύνονταν σε διευθύνσεις των ΗΠΑ στάλθηκαν στο Foreign Airmail Division της Νέας Υόρκης, το οποίο τους προώθησε στους κατά τόπους ταχυδρομικούς διευθυντές των περιοχών των παραληπτών, με την παράκληση να εξασφαλιστεί η επί αποδείξει παραλαβή τους.

Η πώση του μεγάλου αερόπλοιου σήμανε το τέλος των πτήσεων με Zeppelin, δημιουργήσε όμως του πιο εντυπωσιακού και περιζήτητους φακέλους αεροπορικών ατυχημάτων. Ειδικά για τους συλλέκτες Προσκοπισμού, πρόσφερε πολύτιμο υλικό. Ένα υλικό που ανεβάζει την αίγλη των συλλογών αυτών που το διαθέτουν. Αυτό γιατί αρκετοί από τις επιστολές που διασώθηκαν έφεραν γραμματόσημα της ολλανδικής σειράς του Προσκοπικού Τζάμπορι του 1937.

Ένας αριθμός τέτοιων φακέλων είχε φύγει από το Ρότερνταμ και απευθυνόταν στον Mr. G. Thoolen, ο οποίος θα τα παρέδιδε στον "Mr. Donald E. Dickason, Wooster, Ohio, U.S.A." Συ-

Φάκελος από τους διασωθέντες του Χίντεμπουργκ

μπεραίνεται πως πρέπει να ήταν γραμματοσημασμένοι με το 12¹/₂c της σειράς Τζάμπορι, όμως το γραμματόσημο ήταν τελείως κατεστραμμένο από τη φωτιά. Αυτοί οι φάκελοι είχαν ταχυδρομηθεί

Hindenburg είναι συνολικά 23. Από αυτούς, οι 17 έχουν παραλήπτη τον Thoolen. Οι υπόλοιποι 6 απευθύνονται σε άλλους παραλήπτες.

Παρακάτω αναφέρονται τιμές τέτοιων φακέλων που κατά καιρούς επτετεύχθησαν σε διάφορες δημοπρασίες:

Άγνωστος δημοπράτης, Γερμανία. 1983, DM 8.300

Kover King, Inc., Νέα Υόρκη, 1987. \$ 4.500

Heinrich Köhler, Γερμανία, 1990. DM 13.500

Chiani-Auktion, Ελβετία, 2003. SF 14.400

Ulrich Felzmann Briefmarken-Auktionen, Γερμανία, 2004. € 9.200

Aerophilatelie Palmer, Γερμανία. 2005, € 8.300

Nutmeg Stamp Sales, ΗΠΑ, 2007. \$10.400

Είναι προφανές ότι καθώς οι φάκελοι αυτοί είναι αρκετά ακριβοί και ζητημένοι, φυσικό επακό-

Ένα από τα εντυπωσιακότερα δείγματα διασωθέντων φακέλων από την καταστροφή του *Χίντενμπουργκ*, με επίσημη ταχυδρομική ετικέτα "διασωθέντος αντικειμένου" (από τη συλλογή του Παναγιώτη Καγκελάρη)

στο Rotterdam-Waalhaven την 1η Μαΐου 1937, εστάλησαν κατόπιν στη Φρανκφούρτη και παραδόθηκαν στο αερόπλοιο *Hindenburg* για το ταξίδι στην Αμερική.

Πολλές από τις "προσκοπικές" επιστολές είχαν σταλεί από κάποιον Gerhard Thoolen, έναν Ολλανδό έμπορο γραμματοσήμων από τη Χάγη, ο οποίος αντάλασσε φιλοτελικό υλικό με τον Αμερικανό συνάδελφό του Donald E. Dickason, από το Οχάιο. Ο Thoolen έστειλε αρκετούς φακέλους με το *Hindenburg*, τους οποίους ο Dickason επέστρεφε, αφού φρόντιζε να λάβουν σφραγίδα άφιξης. Μετά την πώση του *Hindenburg*, ο Dickason αγόρασε το 1937 όλο το φιλοτελικό υλικό που διασώθηκε.

Σύμφωνα με μελετητές και αναφορές καταλόγων γραμματοσήμων, οι φάκελοι προσκοπισμού που διασώθηκαν από την καταστροφή του

λουθο είναι να κυκλοφορούν και αρκετοί πλαστοί. Γι' αυτό και είναι απαραίτητο τόσο οι αγοραστές τους να απαιτούν πιστοποιητικό γνησιότητας, όσο και οι εκθέτες να τους συνοδεύουν με ανάλογο πιστοποιητικό.

Π. Λεούσης
Πηγή: Διαδίκτυο

Η όπερα ΑΪΝΤΑ και η ιστορία της

Ο Ισμαήλ Πασάς (1830-1895) (1) ήταν γιός του Ιμπραήμ Πασά (2), γνωστού μας από την Ελληνική Επανάσταση, και εγγονός του περίφημου Μοχάμεντ Αλί (3), του Τουρκαλβανού στρατιωτικού (γεννημένου στην Καβάλα), που θεωρείται "ιδρυτής της νεώτερης Αιγύπτου". Γαλλοτραφής, με λαμπρές

1. Ισμαήλ Πασάς

1. Ιμπραήμ Πασάς, δημιουργός σοβαρών προβλημάτων στους επαναστατημένους Έλληνες

σπουδές, απόφοιτος της École d'état-majior, έγινε αντιβασιλέας και κατόπιν διορίστηκε από τον Τούρκο Σουλτάνο Χεδίβης της Αιγύπτου (1863-1879).

Προοδευτικός μονάρχης, άρχισε αμέσως να εφαρμόζει δραστήρια πολιτική ανάπτυξης του τεχνικού εκσυγχρονισμού της χώρας. Αφού προχώρησε στην κατάκτηση του Άνω Νείλου, ευνόησε την ευρωπαϊκή μετανάστευση και πραγματο-

5. Η πλατεία της όπερας του Καΐρου, με το άγαλμα του έφιππου Μοχάμεντ Αλι Πασά

ποίησε μεγάλα προγράμματα κατασκευής οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, κατασκευής λιμανιών, εγκατάσταση τηλεγραφικού δικτύου, κλπ. Ήταν

1869-1969, εκατό χρόνια από την όπερα Aida

αυτός που αποφάσισε και εκτέλεσε το μεγαλεπήβολο έργο της διάνοιξης της διώρυγας του Σουέζ (4), το οποίο όμως εξάντλησε τα οικονομικά της χώρας και έγινε αιτία να οδηγηθεί σε παραίτηση το 1879.

Θέλοντας να δώσει κάτι από ευρωπαϊκή ατμόσφαιρα στην πρωτεύουσα του χεδιβάτου του, ο Ισμαήλ κόσμησε το Κάιρο με μεγαλοπρέπεια κτήρια, ένα από τα οποία ήταν και το κτήριο της όπερας (5).

Όταν οι εργασίες οικοδόμησης του θεάτρου ολοκληρώθηκαν, ο Ισμαήλ θέλησε τα

εγκαίνια να γίνουν με μεγαλοπρέπεια και πρωτοτυπία. Αντί να αρχίσει τις παραστάσεις του με το ανέβασμα μιας παλαιότερης όπερας, σκέφτηκε πως θα μπορούσε να παρουσιαστεί μία ολοκαίνουργια, γραμμένη ειδικά γι' αυτά τα εγκαίνια. Η όπερα αυτή θα μπορούσε να είναι "ανόχι εθνικού χαρακτήρα, τουλάχιστον τοπικού χρώματος, και

1. Μοχάμεντ Αλί. Το άγαλμά του δεσπόζει στην πλατεία της όπερας, η οποία κήκε το 1971

με κάποιες προεκτάσεις πατριωτισμού".

Υλοποιώντας αυτές τις σκέψεις, ο Ισμαήλ Πασάς ανέθεσε στο Γάλλο αρχαιολόγο Auguste Mariette, ιδρυτή και διευθυντή του Αρχαιολογικού Μουσείου του Καΐρου, την εξεύρεση του μύθου και παρήγγειλε στον μεγάλο Ιταλό συνθέτη Τζιουζέπε Βέρντι τη σύνθεση του έργου, αντί αμοιβής 150.000 φράγκων. Ο Ογκίστ Μαριέτ, ο οποίος τιμήθηκε με τους τίτλους του Πασά και του Μπέη για την προσφορά του στις αρχαιολογικές αναζητήσεις στη χώρα του Νείλου,

4. Εκατό χρόνια από τη διάνοιξη της διώρυγας του Σουέζ

Παράσταση της Αΐντα στο Γιοχάνεσμπουργκ

αφού κατάστρωσε την υπόθεση πάνω στη βάση ενός αρχαίου μύθου, την παρέδωσε στον επίσης Γάλλο δραματουργό Camille Du Locle. Αυτός, μετά από την σχετική επεξεργασία και σε συνεργασία με το Βέρντι, αποτάθηκε στον ποιητή Αντόνιο Γκισλαντσόνι για την ποιητική προσαρμογή και το τελικό λιμπρέτο.

Υπάρχουν πάντως ιστορικοί που διατείνονται ότι το λιμπρέτο ανήκει στον Ιταλό συνθέτη και λιμπρετίστα Τεμιστόκλε Σολέρα (1815-1878).

Η όπερα, με βάση τη συμφωνία, έπρεπε να είναι έτοιμη και να δοθεί σε Α΄ εκτέλεση τον Ιανουάριο του 1871, στο μόλις αποπερατωμένο θέατρο. Όμως η πρεμιέρα χρειάστηκε να αναβληθεί εξαιτίας της έκρηξης του Γάλλο-Πρωσικού Πολέμου και της πολιορκίας του Παρισιού από τον Πρωσικό στρατό. Καθώς τα σκηνικά και τα κοστούμια κατασκευάζονταν όλα στο Παρίσι, υπό την επίβλεψη των Du Locle και Mariette, η πρεμιέρα στο Κάιρο αναβλήθηκε για 11 μήνες.

Συμβολική απεικόνιση της Αΐντα

Τελικά, στα εγκαίνια του θεάτρου παίχτηκε μία άλλη όπερα του Βέρντι: ο Ριγκολέτο. Αυτά τα εγκαίνια είχαν, κατά κάποιο τρόπο, ανεπίσημο χαρακτήρα, αφού η Αΐντα ήταν ήδη έτοιμη και περίμενε τις κατάλληλες πολιτικές συνθήκες για να παρουσιαστεί.

Η μεγάλη στιγμή έφτασε στις 24 Δεκεμβρίου 1871, με διευθυντή ορχήστρας τον Τζοβάνι Μποτεζίνι (1821-1889). Ο ίδιος ο Βέρντι, παρότι προσκλήθηκε να διευθύνει ο ίδιος το έργο του, αρνήθηκε. Είναι γνωστό ότι απεχθανόταν ιδιαίτερα τα θαλασσινά ταξίδια.

Η πρώτη της Αΐντα δόθηκε με μεγάλη λαμπρότητα. Όλοι σχεδόν οι ερμηνευτές ήταν Ιταλοί, από τους κορυφαίους της εποχής. Η συρροή προσωπικοτήτων, μουσικόφιλων, μουσικοκριτικών από πολλές χώρες μεγάλη. Οι τελευταίοι άσκησαν μεγάλη πολεμική στο έργο, αποδίδοντάς του ελαττώματα, αδυναμίες, προχειρότητα. Ένας μέλιστα, ο μάεστρος Βισσέντσο Σαρόλι, έφθασε να κατηγορήσει το Βέρντι ως κλέφτη και τσαρλα-

Ο Βέντι και σκηνή από παράσταση της όπερας

τάνο! Όμως τον Σαρόλι δεν τον θυμάται πια κανείς ενώ η Αΐντα δεν έπαψε να συγκινεί και να ενθουσιάζει, όπου και να παίζεται, σχεδόν 150 χρόνια μετά την ιστορική αυτή πρεμιέρα.

Αντίθετα από την ιστορική πραγματικότητα, ο περισσότερος κόσμος πιστεύει ότι η Αΐντα γράφτηκε για τα εγκαίνια της Διώρυγας του Σουέζ (1869). Η αλήθεια είναι διαφορετική. Στο Βέρντι είχε προταθεί να συνθέσει μια ωδή για τα εγκαίνια της Διώρυγας, όμως συνθέτης αρνήθηκε, διαμηνύοντας πως "δεν γράφει περιστασιακές συνθέσεις".

Αμέσως μετά, στις 8 Φεβρουαρίου 1872, η Αΐντα δόθηκε σε ευρωπαϊκή πρώτη, στη Σκάλα του Μιλάνου. Έκτοτε παραμένει μία από τις πιο δημοφιλείς όπερες του διεθνούς ρεπερτορίου.

Σε σχετικές στατιστικές μελέτες συχνότητας εκτέλεσης στη Βόρεια Αμερική, η Αΐντα είναι η 16^η δημοφιλέστερη όπερα όλων των εποχών. Σε παγκόσμιο επίπεδο, από το Δεκέμβριο του 1871 μέχρι και το 1969 δόθηκαν

"Εκατό χρόνια Αΐντα"

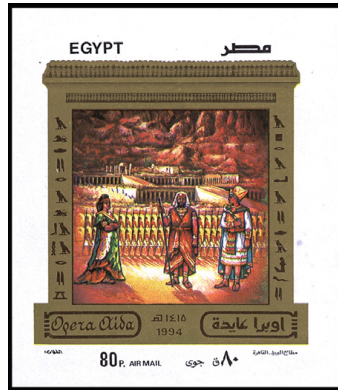
Οι Θέρμες του Καρακάλα έχουν αρκετές φορές φιλοξενήσει την Αΐντα

259 πρεμιέρες του έργου και των σύνολο των παραστάσεων πλησιάζει τις 20.000!

Στην Ελλάδα η *Αΐντα* ανέβηκε πολλές φορές, με σημεία αναφοράς μερικές παραστάσεις ιδιαίτερης σημασίας και σπουδαιότητας. Η πρώτη ήταν το 1895, στο Δημοτικό Θέατρο Αθηνών από τον Ιταλικό θίασο Ζάγκρι. Μεταφρασμένη στα Ελληνικά, δόθηκε για πρώτη φορά το 1915 από το θίασο του Ελληνικού Μελοδράματος, σε μετάφραση του Δ. Λαυράγκα, στο θέατρο Ολύμπια. Ερμηνευτές το ζεύγος Βλαχοπούλου, ο βαρύτονος Οικονομίδης και δύο Ιταλοί καλλιτέχνες. Λίγο αργότερα, το ίδιο έτος, πάλι το Ελληνικό Μελοδράμα διοργάνωσε για πρώτη φορά υπαίθρια "λαϊκή παράσταση" της *Αΐντας*, στο στίβο του Καλλιμάρμαρου Παναθηναϊκού Σταδίου, με τη σύμπραξη ξένων καλλιτεχνών, πολυπληθούς χορωδίας και μεγάλης ορχήστρας. Η παράσταση αυτή συγκέντρωσε όλη σχεδόν την Αθήνα και τα προάστια και άφησε εποχή. Ήταν η πρώτη φορά που ο στίβος του Σταδίου γινόταν Λυρική Σκηνή.

Η πρακτική της παρουσίας της *Αΐντας* σε υπαίθριους χώρους, κάτι που ευνοεί ιδιαίτερα σκηνογραφία και σκηνοθεσία λόγω των πολυπρόσωπων απαιτήσεων του έργου, εφαρμόστηκε σε πολλές

Αΐντα, Ρανταμές και Ράμφις, σε σκηνή της όπερας

χώρες, όπως στην Ιταλία (π.χ. στις Θέρμες του Καρακάλα και στην Αρένα της Βερόνας), στη

Σκηνή από τη θριαμβευτική είσοδο του νικητή Ρανταμές

Βιέννη, στο Βερολίνο, αλλά και στην ίδια την Αίγυπτο, όπου το φυσικό σκηνικό των πυραμίδων δημιουργεί ιδανικό περιβάλλον.

Εκτός από τους χορωδούς

στο έργο εμφανίζονται ιερείς και ιέρειες, υπουργοί και άλλοι αξιωματούχοι, αξιωματικοί και στρατιώτες, Αιθίοπες σκλάβοι και αιχμάλωτοι, άλογα και άλλα ζώα, κλπ.

Η *Αΐντα* μεταφέρθηκε επανειλημμένα στον κινηματογράφο. Όμως η πιο εντυπωσιακή παραγωγή υπήρξε ασφαλώς εκείνη του 1953, με πρωταγωνίστρια τη Σοφία Λόρεν και τον Lois Maxwell (Εικ.). Ενδιαφέρουσα ήταν και αντίστοιχη σουηδική παραγωγή του 1987, που βασίστηκε σε παράσταση που δόθηκε στην Όπερα της Στοκχόλμης το 1985. *Αΐντα* ήταν η χορεύτρια Niklas Ek και Ρανταμές ο Robert Grundin.

Το 1998 η υπόθεση της *Αΐντας* χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία ενός ομώνυμου μιούσικαλ, με δημιουργούς τους Elton John and Tim Rice (Εικ.).

Η υπόθεση της όπερας

Βρισκόμαστε στην εποχή των Φαραώ. Οι Αιθίοπες βαδίζουν κατά της Αιγύπτου με αρχηγό τον βασιλιά τους Αμονάσο. Ο ιερέας Ράμφις πληροφορεί τον Αιγύπτιο στρατηγό Ρανταμές ότι προσεύχονται στο θεό να τους βοηθήσει να αναδείξουν τον πιο κατάλληλο για την ανάληψη της αρχηγίας του αιγυπτιακού στρατού. Τελικά επιλέγεται ο Ρανταμές, ο οποίος είναι ερωτευμένος με την

Το φυσικό τοπίο/σκηνικό της Αιγύπτου είναι ιδανικό για παραστάσεις αυτής της όπερας

Το Δημοτικό Θέατρο της Αθήνας, όπου δόθηκε η πρώτη της *Αΐντας* στην Ελλάδα, το 1895

Συμβολική απεικόνιση της *Αΐντας* μέσα σε σχετικό σκηνικό

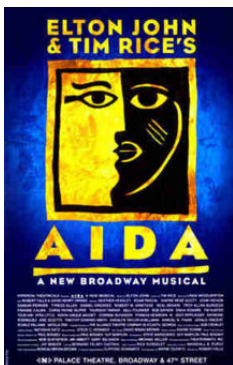
Αϊντα, μια Αιθιοπίδα σκλάβα που υπηρετεί την Άμνερι, κόρη του Φαραώ Ράμφι. Η Άμνερι αγαπά και αυτή παράφορα τον Ρανταμές.

Η Άμνερι, σε συνομιλία της με την Αϊντα, στην οποία υποκρίνεται στοργή και τρυφερότητα, υποκλέπτει την πληροφορία του έρωτά της με τον Ρανταμές και κυριεύεται από τρομερό μίσος για την αντίζήλο της.

Ο Ρανταμές επιστρέφει νικητής μετά από πόλεμο, πάνω σε θριαμβευτικό άρμα, με τρόπαια και αλυσοδεμένους αιχμαλώτους, μεταξύ των οποίων και τον Αιθίοπα Βασιλιά Αμονάσρο, πατέρα της Αϊντα. Εκείνη αναγνωρίζει τον πατέρα της, αλλά μετά από νέυμα του, δεν αποκαλύπτει τη βασιλική του ιδιότητα. Ο Αμονάσρο πληροφορεί ψευδώς ότι ο Βασιλιάς των Αιθίοπων σκοτώθηκε και παρουσιάζεται σαν πατέρας της Αϊντας.

Η αμοιβή του Ρανταμές είναι το στέμμα του νικητή και το χέρι της κόρης του Φαραώ, της Άμνερι, ενώ ο λαός εφραυμει, ακούγονται χαρμόсуνα τραγούδια και ύμνοι ευχαριστίας από τους ιερείς προς την Ίσιδα. Οι κρατούμενοι, σύμφωνα με τη θέληση του βασιλιά της Αιγύπτου, απελευθερώνονται, πλην του Αμονάσρο που κρατείται ακόμη σαν όμηρος.

Στις όχθες του Νείλου ο

Σκηνή από τη θριαμβευτική είσοδο του νικητή Ρανταμές

Φαραώ Ράμφις οδηγεί την κόρη του στο ναό της Ίσιδος, παραμονή του γάμου της με τον Ρανταμές, για να προσευχηθεί. Όμως στον ίδιο ναό εμφανίζεται η Αϊντα για να συναντήσει κρυφά τον αγαπημένο της, ίσως για τελευταία φορά.

Στο μεταξύ, ο Αμονάσρο,

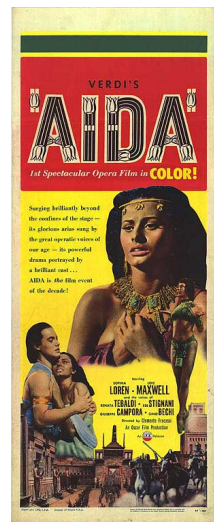

ξεγελώντας τους φρουρούς, καταφέρνει να φτάσει και αυτός στο ναό, συναντά την κόρη του και την πείθει να αποσπάσει από τον Ρανταμές το μυστικό της διαδρομής του στρατού των Αιγυπτίων στη νέα εκστρατεία τους κατά των Αιθίοπων. Η Αϊντα, από αγάπη προς τους δικούς της, αποσπά τη πληροφορία. Όμως η Άμνερι τους παρακολουθεί και, παρουσιά του Φαραώ, στρατιωτών και ιερέων, κατηγορεί τον Ρανταμές ως προδότη. Τότε ο Φαραώ, αντιλαμβανόμενος τη προδοσία, διατάζει τη φυλάκιση του Ρανταμές, ενώ, μέσα στο χάος και τη σύγχυση που ακολουθεί, η Αϊντα και ο πατέρας της Αμονάσρο καταφέρουν να ξεφύγουν.

Η Άμνερι προσφέρεται να σώσει τον Ρανταμές, αν αυτός απαρνηθεί την Αϊντα. Έχει ευκαιρία από καταδίκος θανάτου να γίνει Βασιλέας της Αιγύπτου, διάδοχος των Φαραώ. Όμως ο Ρανταμές αρνείται και οι ιερείς τον καταδικάζουν να ταφεί ζωντανός κάτω από το βωμό του θεού Φθα που προσέβαλε.

Δύο ιερείς σφραγίζουν με μια μεγάλη πέτρα τη κρύπτη πάνω από το κεφάλι του Ρανταμές και ενώ αυτός μονολογεί ότι δεν θα ξαναδεί τη αγαπημένη του, εμφανίζεται η Αϊντα που είχε παρεισφρήσει προηγουμένως για να πεθάνει μαζί του. Μέσα στο σκότος οι δύο εραστές συναντώνται και, μέσα σε ένα αιώνιο εναγκαλισμό, πεθαίνουν γαλήνια, ενώ πάνω στο Ναό συνεχίζονται οι εξιλαστήριοι ύμνοι προς τον θεό Φθα, η δε Άμνερι έρχεται να προσευχηθεί στην Ίσιδα για τη ψυχή εκείνου που αγάπησε και που δεν ανταποκρίθηκε στην αγάπη της.

Παντελής Λεουσίης

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ «Ο ΛΕΝΙΝ ΚΑΙ Η ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ» Θεσσαλονίκη, 19-30 Απριλίου 1987

Η έκθεση αυτή αποτέλεσε παρουσίαση φιλοτελικών αντικειμένων (ΦΠΗΚ, Κάρτες Μάξιμουμ, αναμνηστικές; Σφραγίδες, μονόφυλλα κλπ.) που αναφέρονταν στη ζωή και το έργο του Λένιν και ανήκαν στο γιατρό Θεόδωρο Αυγερινό, μέλους του Ελληνοσοβιετικού Συνδέσμου Θεσσαλονίκης.

Η έκθεση στεγάστηκε στο γραφείο του Συλλόγου και πραγματοποιήθηκε για να τιμήσει την επέτειο των 117 χρόνων από την γέννηση του Β. Ι. Λένιν, ιδρυτή της Ε.Σ.Σ.Δ. Τα 360 εκθεσιακά φύλλα αναρτήθηκαν σε 30 πλαίσια.

Την εναρκτήρια τελετή των εγκαινίων της έκθεσης άνοιξε ο πρόεδρος του Συνδέσμου καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Κώστας Παμπούκης, ο οποίος αναφέρθηκε στο έργο του Λένιν ως φιλοσόφου επαναστάτη. Στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων είχε ενταχθεί και προβολή ταινίας με θέμα την Οκτωβριανή Επανάσταση.

Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ ΝΕΟΤΗΤΑΣ "COLLEGLIAE '87" Ψυχικό, 29 Απριλίου – 10 Μαΐου 1987

Η ανωτέρω έκθεση αποτέλεσε την πρώτη διοργάνωση για το Φιλοτελισμό Νεότητας σε πανελλήνια κλίμακα.

Στεγάστηκε στο ψουαγιέ του Θεάτρου του Κολλεγίου Αθηνών (Ψυχικό) και έλαβαν μέρος μαθητές από όλη την Ελλάδα, καθώς και από

Βουλγαρία, Πορτογαλία, Τουρκία, Τσεχοσλοβακία, Σοβιετική Ένωση και Ανατολική Γερμανία. Στο σύνολο εκτέθηκαν 30 ελληνικές συλλογές και 22 αλλοδαπών συλλεκτών.

Η Ελλανόδικος Επιτροπή, η οποία απαρτίστηκε από τους Μάριο Αγγελόπουλο, Ορέστη Βλαστό και Αχιλλέα Καμπάνη, βράβευσε τους εκθέτες ως ακολούθως:

Μεγάλο Επίχρυσο & Μέγα βραβείο
Ελληνικής συλλογής:
Μιχάλης Ιακωβίδης "Ιόνιοι Νήσοι"
Ξένης συλλογής:
Cihangir Arsman "Traveling port offices during republic period"

Επίχρυσα
Martin Gaspar "Benda's Dove" (+δωρο)
Orkide Aslan "Specialized Ottoman collection" (+δωρο)
Seref Bornoval "Postmarks of the Ottoman Empire" (+δωρο)
Piotr Musial "Σιδηροδρομικές σφραγίδες"
Αντώνης Μανουλίδης "Συλλογή Αχιλλέως"
Ηλίας Παπαηλιού "Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση"

Μεγάλα Αργυρά
Katarzylia Pierzak "Οι Πολωνοί στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο" (+δωρο)
Richard Tomandl "Antarctica"
Roumen Tchernenkov "La peinture Bulgare"
Μιχάλης Ιακωβίδης "Ελλάς 1913-1938"

Αργυρά
Swen Bernitz "Freimarkenausgabe Grosse Ziffernzeichnungim oval" (+δωρο)
Kamer Davon Asemoglu "Greek Occupation"

in Turkey” (+δώρο)

Svetlana Costova “La culture Bulgare”
(+δώρο)

Δανάη Καράτσαλη “Θρησκευτικά”
(+δώρο)

Ομοσπονδία Νέων Εργατών Φιλοτελιστών
Αν. Γερμανίας “Διεθνής Ποδηλατοδρομία για
την Ειρήνη” (+δώρο)

Άννα Κακαδιάρη “Φιλοτελική Χαρτογρα-
φία”

Grzegona Urbanek “Αθλητισμός”
Stefan Bockwolt “Berlin, Hauptstadt der
DDR”

Επάργυρα

Αίγλη Καράτσαλη “Πουλιά κατά είδη και
Ομάδες”

Ισμήνη Ζαχαριάδη “Μια φορά κι έναν και-
ρό”

Αίγλη Καράτσαλη “Φτερουγίσματα” (Φιλ.)
Ekaterina Kovaljona “Orbits of friendship”

Αναστάσιος Περάκης “Πανίδα”

Βασίλης Βουλγαριδής “Αυτοκίνητα διε-
θνούς τύπου”

Κώστας Δημητρίου “Πλοία”

Verislava Mikaelona “Les skis”

Άννα Διαμαντίδου “Θεσσαλονίκη, η πόλη
του Αη-Δημήτρη”

Όμηρος Ζαχαριάδης “Παίζουμε και ζωγρα-
φίζουμε”

Μιχάλης Βαϊτίης “Προσκοπισμός και γραμ-
ματόσημο”

Αντώνης Μανολούδης “Τα διάτρητα γραμ-
ματόσημα” (Φιλ.)

Nokolai Tomov “Avec les ailes d’IKAR”

Marita Wiechmann “Internationales Jahr
der Kinders 1971”

Vladimoir Verezovski “Clear sky for the
children of the world”

Αθανασία Ζακυνθινάκη “Λουλουδία απ’
όλο τον κόσμο”

Στ. Λαγογιάννη “Ζώα απ’ όλες τις χώρες
του κόσμου”

Πάτρα Σουρρή “Τοπία”

Γεώργιος Τριαντάφυλλος “Προσωπικότη-
τες”

Αθανάσιος Μαρίνος “Αθλητισμός”

Θωμ. Παχή “Χερσαία μέσα συγκοινωνίας”

Μαρία Κοζπάνη “Πλωτά μέσα”

Jiri Trejbal “We meet at Strahov”

Παναγιώτης Μήτος “Στάδια, Σπορ, Αθλή-
ματα”

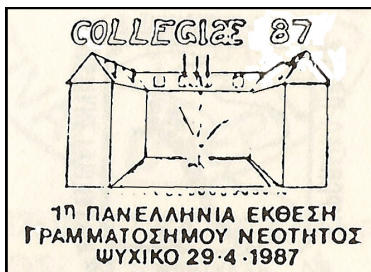
Αίγλη Καράτσαλη “Ματιές στα Σπόρ”
Χρήστος Κίτσος “Μεταφορικά μέσα
“Πίνακες ζωγραφικής”

Αριστ. Λεκατσάς “Από την Αρχαία Ελληνι-
κή Τέχνη”

Μιχάλης Τζαρτζούρας “Θεοί, ημίθεοι, θνη-
τοί της Αρχαίας Ελλάδας”

Πιστοποιητικά συμμετοχής

Σπύρος Κακαδιάρης “Αεροφιλοτελισμός”

Κωνστ. Μαργαρίτη “Σημαίες, Σύμβολα”

Έφη Μήτου “Πεταλούδες”

Γιάννης Παπαφιλιππου “Πολιτικοί και
στρατιωτικοί ηγέτες”

Η απονομή των βραβείσεων έγινε στις 9
Μαΐου 1987 στο Εκθεσιακό Ίδρυμα Νεότητας,
οδός Φιλελλήνων 9.

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλο-
φορία 500 αριθμημένους φακέλους σφραγι-
σμένους με την ειδική αναμνηστική σφραγι-
δα, 180 σελ βινιετών χωρίς διάτρηση, 10 σελ
μεταλλίων (επίχρυσο, αργυρό, επάργυρο και
χάλκινο), καθώς και 20 ακόμα χάλκινα μετάλ-
λια.

Η έκθεση τελούσε υπό την αιγίδα της ΕΦΟ,
του Υπουργείου Πολιτισμού και του Κολλεγίου
Αθηνών και είχε τη συμπαράσταση των Ελλη-
νικών Ταχυδρομείων.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ
Βάρη, 30-31 Μαΐου 1987

Με πρωτοβουλία της Διευθύντριας του Γυ-
μνασίου Βάρης Αττικής Πολυξένης Γιαννουλο-
πούλου, στην αίθουσα τελετών του Σχολείου

πραγματοποιήθηκε έκθεση γραμματοσήμου με έκθετες μαθητές και μαθήτριες της Β΄ τάξης του ίδιου σχολείου.

Οι θεματικές συλλογές των εκθετών κρίθηκαν από επιτροπή μαθητών της Α΄ και Β΄ τάξης, η οποία, απένειμε το πρώτο βραβείο στη Γεωργία Ευθυμίου, το δεύτερο στη Μαρία Πετούση και το τρίτο στο Γιώργο Μουλίνο.

Στη διοργάνωση της έκθεσης συμπαραστάθηκαν ο ΕΛΤΑ, ο Φιλοτελικός Όμιλος Γλυφάδας και μεμονωμένοι φιλοτελιστές.

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΡΤΩΝ ΜΑΞΙΜΟΥΜ

“ΑΙΣΩΠΕΙΑ ‘87”

Αγία Βαρβάρα Αιγάλεω,
31 Μαΐου – 7 Ιουνίου 1987

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αγίας Βαρβάρας, σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ, οργάνωσε κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα έκθεση καρτών μάξιμουμ με την επωνυμία “ΑΙΣΩΠΕΙΑ ‘87”.

Η έκθεση, που ήταν αφιερωμένη στον Αγώνα Ενάντια στα Ναρκωτικά, στεγάστηκε στον τρίτο όροφο του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων. Έλαβαν μέρος σε αυτήν 14 εκθέτες, 7 εκ των οποίων ανήκαν στην κατηγορία νεότητας. Τα “ΑΙΣΩΠΕΙΑ ‘87” δεν είχαν συναγωνιστικό χαρακτήρα και στους εκθέτες απενεμήθησαν αναμνηστικά διπλώματα.

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλοφορία Πρόγραμμα των επί μέρους εκδηλώσεων και Κατάλογο των εκθετών.

1^η ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ- ΚΑΡΤΠΟΣΤΑΛ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ “ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΙΑ ‘87” Καρδίτσα, 21-28 Ιουνίου 1987

Στα πλαίσια των ετήσιων εορταστικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων προς τιμήν του ήρωα της Επανάστασης του 1821 Γεωργίου Καραϊσκάκη, η Φιλοτελική Ένωση Καρδίτσας διοργάνωσε από 21 μέχρι 28 Ιουνίου 1987 την πρώτη φιλοτελική έκθεσή της, στην οποία συμμετείχαν 13 εκθέτες από το θεσσαλικό

χώρο και άλλες ελληνικές περιοχές.

Τα εγκαίνια της έκθεσης τίμησαν με την παρουσία τους ο Νομάρχης Καρδίτσας, Βουλευτές του Νομού, εκπρόσωποι των πολιτιστικών και μορφωτικών συλλόγων της ευρύτερης περιοχής, εκπρόσωπος των Ελληνικών Ταχυδρομείων και οι Πρόεδροι των φιλοτελικών σωματείων Λάρισας, Βόλου και Τρικάλων.

Στα “ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΙΑ ‘87” συμμετείχαν επίσης 9 εκθέματα φιλοτελικής φιλολογίας, όλα

χωρίς συναγωνιστικό χαρακτήρα.

Στους εκθέτες απονεμήθηκαν αναμνηστικά διπλώματα από την Φ. Ε. Καρδίτσας και από την Οργανωτική Επιτροπή των εκδηλώσεων που έφεραν τον τίτλο της Έκθεσης.

Η φιλοτελική έκθεση, μία από τις πολλές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στα γενικότερα πλαίσια των εορτασμών με τον τίτλο “ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΙΑ ‘87” (εκθέσεις βιβλίου, ζωγραφικής, φωτογραφίας κ.ά.), στεγάστηκε στην αίθουσα των Ηλυσιών, στην κεντρική πλατεία της πόλης. Αυτό συνέβαλε στη μεγάλη επιτυχία της έκθεσης από πλευράς προσέλευσης κοινού.

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλοφορία Πρόγραμμα όλων των εκδηλώσεων, Κατάλογο εκθετών και 300 αριθμημένους αναμνηστικούς φακέλους οι οποίοι σφραγίστηκαν με χρονολογικό σήμαντρο Ταχυδρομείου Καρδίτσας στις 22/06/1987, δεύτερη ημέρα της Έκθεσης, διότι η 21/06/1987, ημέρα των εγκαίνιων, ήταν Κυριακή και το Ταχυδρομείο κλειστό.

Τόσο η Φιλοτελική Έκθεση, όσο και γενικότερα τα “ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΙΑ ‘87” άφησαν άριστες εντυπώσεις στο κοινό.

(Συνεχίζεται)

2008, Διεθνές Έτος του Πλανήτη Γη

Το 2008 ορίστηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ως Διεθνές Έτος του Πλανήτη Γη. Οι σχετικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις αποφασίστηκε να επεκταθούν σε τρία έτη, από το 2007 έως το 2009.

Στους στόχους των εκδηλώσεων είναι η άντληση ποσού 20 εκατομμυρίων δολαρίων από τη βιομηχανία και τις κυβερνήσεις για τη συγχρηματοδότηση της έρευνας και των δραστηριοτήτων για την προώθηση των γήινων επιστημών. Αυτή θα είναι η μεγαλύτερη μέχρι σήμερα σχετική διεθνής προσπάθεια.

Εκτός από την κάθε είδους ωφέλεια που θα έχουν οι επιστήμονες ερευνητές από αυτά τα προγράμματα, οι εκδηλώσεις στοχεύουν και σε ευρύτερης απήχησης μηνύματα, όπως στην επιστημονική ενημέρωση ιθυνόντων και πολιτικών, στην ευαισθητοποίηση του κοινού και στην ενημέρωσή του για το πώς η γήινη επιστημονική γνώση μπορεί να συμβάλει σε μια καλύτερη κοινωνία, αλλά και στη στήριξη των ειδικών επιστημόνων για την καλύτερη χρησιμοποίησή των γνώσεών τους προς όφελος του παγκόσμιου πληθυσμού.

Αρκετά ταχυδρομεία εξέδωσαν γραμματόσημα, συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις για το Διεθνές Έτος του (πολύπαθου) Πλανήτη Γη. Δύο από τις περισσότερο πρωτότυπες εκδόσεις ήταν αυτές των Νησιών Πίτκερν και της Ιρλανδίας.

Τα νησιά Πίτκερν εικονογράφησαν τα 4 γραμματόσημα της σχετικής σειράς με εικόνες υψηλής ανάλυσης που πήραν από το δορυφόρο "Digital Globe's QuickBird Satellite" και που απεικονίζουν τα τέσσερα μεγαλύτερα νησιά του συμπλέγματος.

Η Ιρλανδία χρησιμοποίησε για την έκδοση των δύο γραμματοσήμων της απεικονίσεις της γης φιλοτεχνημένες με πλαστελίνη, που έγιναν από δύο μαθητές κατά η διάρκεια περιβαλλοντικού μορφωτικού προγράμματος με τίτλο "Το μέλλον της γης". Στο πρόγραμμα έλαβαν μέρος οι μαθητές της Ε' τάξης του Δημοτικού σχολείου της Sancta Maria του Δουβλίνου.

Τα ονόματα των ταλαντούχων παιδιών, τα έργα των οποίων επελέγησαν, είναι Connor Reid και Mohammed Rahman. Ίσως στο μέλλον τα ονόματά τους να ξανακουστούν. Διότι για εντεκάχρονα παιδιά, τα έργα τους πραγματικά εντυπωσιάζουν και δημιουργούν ελπίδες για ένα λαμπρό (εικαστικό;) μέλλον.

Ο Κόμης Δράκουλας

Ο Ιρλανδός Αβραάμ “Μπραμ” Στόκερ (Abraham “Bram” Stoker, 1847-1912) ασφαλώς δεν μπορούσε να φανταστεί ούτε να προβλέψει την απήχρησή που θα είχε το μυθιστόρημα του με τίτλο *Δράκουλας* που εκδόθηκε το 1897. Ο ίδιος είχε βέβαια σχέση με το “μυστήριο” και το “γκρανγκινιόλ” από καιρό. Συνεργαζόταν ως κριτικός θεάτρου σε εφημερίδα, της οποίας ιδιοκτήτης της ήταν ο γνωστός συγγραφέας τρόμου Τζόσεφ Σέρινταν λε Φανού, που είχε γράψει την *Καρμίλα* και εμπνεύστηκε από άλλες δουλειές με βρικολάκες, όπως τα έργα των Έμιλι Γκέραρντ *Transylvania Superstitions* (Δεισιδαιμονίες της Τρανσυλβανίας) και Τζον Γουίλιαμ Πολιντόρι *The Vampyre* (Το Βαμπίρ, 1819). Ο τελευταίος ήταν αυτός που πρώτος χρησιμοποίησε το μύθο του νεκρού που ζωντάνευε τη νύχτα και έπινε το αίμα των θυμάτων του. Την ιδέα είχε κλέψει από τον Λόρδο Βύρωνα, του οποίου ήταν προσωπικός γιατρός.

Τέλος, ο Αβραάμ Στόκερ μελέτησε σχολαστικά το ρουμανικό θρύλο του Κόμη Δράκουλα, πάνω στον οποίο και βάσισε το έργο του.

Μετά τη διεθνή επιτυχία που του εξασφάλισε ο *Δράκουλας*, όταν τον ρωτούσαν πώς συνέλαβε την ιδέα της συγγραφής του απαντούσε πως βασίστηκε σε έναν εφιάλη που είδε μια νύχτα που είχε στομαχιάσει, μετά από υπερβολική κατανάλωση θαλασσινών!

Το έργο ανήκει στο είδος του επιστολικού μυθιστορήματος. Η δράση του εκτυλίσσεται μέσα από επιστολές ή ημερολογιακές καταγραφές των χαρακτήρων του.

1. Ο Αβραάμ Στόκερ, ο άνθρωπος που έκανε πιο ανήσυχα τα βράδια μας!

Ο περιβόητος Βλαντ Τεπέσ, ο “Παλουκωτής Πρίγκιπας”, εθνικός ήρωας Ρουμάνων και Μολδαβών

Ο πύργος στον οποίο ο συγγραφέας τοποθέτησε τον Βλαντ, χωρίς αυτός να έχει ποτέ κατοικήσει εκεί

Ο μύθος του Στόκερ βασίστηκε πάνω στο γενεαλογικό δέντρο της οικογένειας του θρυλικού κόμη και ήρωα της Βλαχίας Βλαντ Τεπέσ (1431-1476), εθνικού ήρωα των Ρουμάνων και των Μολδαβών. Ο Βλαντ Τεπέσ (2, 3, 4), γνωστός και ως Δράκος (=Dracul στα ρουμανικά), υπερασπίστηκε τη πατρίδα του ενάντια στην εισβολή Ούγγρων και Τούρκων, επιδεικνύοντας μεγάλη ανδρεία και επιπονητικότητα. Το περίεργο είναι πως αντί να μείνει περισσότερο γνωστός από αυτά του τα προτερήματα, ο θρύλος τον θέλει φημισμένο μόνο για την αγριότητά του. Μία αγριότητα που πράγματι υπήρξε και εξαιτίας της οποίας έμεινε στην ιστορία ως “Kazizglu Bey”, δηλ.

“Ο Παλουκωτής Πρίγκιπας”. Οι αιχμάλωτοι, οι ληστές και όσοι ο μεγάλος ηγεμόνας πίστευε ότι έπρεπε να θανατωθούν, περνούσαν από το μαρτύριο του ανασκολοπισμού, δηλαδή του παλουκώματος.

Ιδού μερικοί επιλεκτικοί τρόποι εκτέλεσης που εφαρμόζε ο Κόμης της Βλαχίας:

Οι πλούσιοι παλουκώονταν σε πασσάλους ψηλότερους από εκείνους των φτωχών. Άλλοτε πάλι, για τους πλούσιους χρησιμοποιούνταν πάσσαλοι επαργυρωμένοι!

Για τους εμπόρους η μέθοδος προέβλεπε την τοποθέτηση σφηνών επάνω στο παλούκι, ώστε να μεγαλώνει η διάρκεια της αγωνίας.

Στην πόλη Sibiu, όπου το 1460 ο Vlad Τεπέσ παλούκωσε 10.000 άτομα, τα σώματα μερικών από αυτά καλύφθηκαν με μέλι για να προσελκύσουν κάθε είδους έντομα!

Στο Μπρασόφ, το 1459, την ημέρα του Αγίου Βαρθο-

λομαίου, κάλεσε στο παλάτι του μερικούς εμπόρους που είχαν εκφραστεί περιφρονητικά ή με αντιπάθεια προς το πρόσωπό του. Αφού τους τάισε με υπερβολικές ποσότητες φαγητού, ξεκοίλιαζε τον πρώτο και υποχρέωνε τον επόμενο να φάει το περιεχόμενο του στομάχου του ήδη νεκρού προηγούμενου. Ο τελευταίος έμπορος βράστηκε και το σώμα του δόθηκε στα σκυλιά.

Το 1461 ένας απεσταλημένος του Σουλτάνου έφτασε στο παλάτι και έδειξε την ταπείνωσή του γονατίζοντας στα πόδια του Βλαντ. Όμως δεν έβγαλε το τουρμπάνι του, διότι αυτό αντιπροσώπευε σύμβολο της θρησκείας του. Ο Κόμης, ενοχλημένος από την ασέβεια, έδωσε εντολή να καρφώσουν το τουρμπάνι στο κεφάλι του άτυχου Τούρκου.

Ο κόμης, όμως, δεν ήταν αμείλικτος μόνο προς τους εχθρούς του. Το ίδιο τρομερός ήταν και με τους υπηκόους του. Εκτιμάται ότι είχε ξεκάνει περισσότερους από 40.000 ομοεθνείς του. Μία από τις γνωστές του συνήθειες ήταν να κυκλοφορεί μεταμφιεσμένος και να αφήνει χρήματα εδώ και εκεί. Όσοι τα έβρισκαν και το δήλωναν, καλώς. Οι υπόλοιποι ...

Αυτή η δίψα του για αίμα τον κατέστησε ιδανικό για να δώσει την έμπνευση, να αποτελέσει το πρότυπο για τη δημιουργία του Κόμη που ρουφά το αίμα των θυμάτων του, παρά το γεγονός ότι οι Ρουμάνοι προτιμούσαν να τον θυμούνται για τα ηρωικά του κατορθώματα.

Όμως και στους Ρουμάνους, τα τελευταία χρόνια, κάτι άλλαξε. Ο κόμης Δράκουλας με τη μορφή που του έδωσε ο Στόκερ αρέσει στους τουρίστες, όπως τους αρέσουν γενικά οι θρύλοι των βαμπίρ... Και οι τουρίστες αφήνουν χρήματα. Έτσι, ο Βλαντ όχι μόνο έγινε αποδεκτός ως ο αι-

4. Ο ερειπωμένος πύργος αυτού που ο Αβραάμ Στόκερ καθιέρωσε σαν Κόμη Δράκουλα

μοδιφής "Δράκουλας των Καρπαθίων", αλλά κατασκευάστηκε σχετικό πάρκο προς τιμήν του, κατά το πρότυπο των πάρκων του Ντίσνεϊ. Υπάρχει επίσης ο Πύργος του Μπραν (Εικ.3), τον οποίο ο Στόκερ είχε επιλέξει ως κατοικία του Δράκουλα. Βέβαια αυτός ο πύργος είναι σε άριστη κατάσταση και δεν έχει σχέση με τον ερειπωμένο πύργο

του Βλαντ στο Άργκες (Εικ.4), που εξακολουθεί να υπάρχει προς μεγάλη ικανοποίηση της τουριστικής περιέργειας και του Οργανισμού Τουρισμού της φίλης βαλκανικής χώρας. Συμπέρασμα: Ο Δράκουλας των Καρπαθίων φέρνει χρήμα που είναι καλοδεχόμενο έτσι κι' αλλιώς.

Το τέλος του Τεπτε, του κόμη Δράκουλα, δεν ήταν ιδιαίτερα ένδοξο! Δολοφονήθηκε στο Βουκουρέστι, και το κεφάλι του στάλθηκε στο Σουλτάνο, ο οποίος το κάρφωσε σε ένα πάσαλο και το άφησε σε κοινή θέα, ως επιβεβαίωση ότι πραγματικά είναι πεθαμένος!

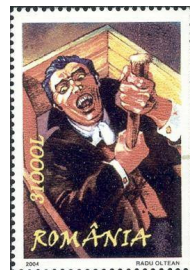
Οι ενημερωμένοι αναγνώστες ασφαλώς γνωρίζουν τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν ενάντια στα βαμπίρ. Είναι γνωστή, βέβαια, η ικανότητά τους να εισχωρούν μέσα σε σε άγριους λύκους (Εικ.5) ή σε ταχυκίνητες νυχτερίδες (Εικ.6). Γι' αυτό ίσως γίνεται δύσκολη η διαδικασία εντοπισμού τους. Εκτός και κατά σύμπτωση τους βρείτε να κοιμούνται μέσα σε ένα φέρετρο (Εικ.7,8)...

Βέβαια, το να σκοτώσεις κάτι που είναι ήδη νεκρό, δημιουργεί κι αυτό κάποια προβλήματα. Ιδιαίτερα μάλιστα αν γνωρίζεις πως μόλις προβάλουν οι πρώτες αιτίδες του φεγγαριού τα βαμπίρ θα ξαναζωντανέψουν!

Χρήσιμα όπλα εναντίον τους έχουν αποδει-

5. 6. Οι άγριοι λύκοι και οι νυχτερίδες είναι όντα, τη μορφή των οποίων παίρνει συχνά ο Δράκουλας

7. 8. Το κάρφωμα του βαμπίρ με αιχμηρό ξύλινο πάσαλο ενδείκνυται για την εξόντωσή του

9. Τα χριστιανικά σύμβολα είναι από τα πλέον κατάλληλα για την εξουδετέρωση του βαμπίρ

χθεί οι λαιμοδέτες από σκόρδα, καθώς και τα χριστιανικά σύμβολα (Εικ. 9). Τα απωθούν αποτελεσματικά. Παραδοσιακή μέθοδος εξουδετέρωσης των “δρακουλοειδών” είναι το μπήξιμο ενός αιχμηρού ξύλινου πάσσαλου στην καρδιά τους (Εικ.7,8), σε τρόπο που να φτάνει μέχρι το χώμα και να τους κρατά κερφωμένους. Όμως κατάλληλο γι’ αυτή τη δουλειά είναι και το κυνηγετικό μαχαίρι.

Η αφαίρεση του κεφαλιού συνιστάται επίσης, όπως και το σχολαστικό κάψιμο των υπολειμμάτων της τέφρας τους.

(Σημείωση: Όταν γίνονται όλα αυτά είναι απαραίτητο να φοράτε παλιά ρούχα. Αλλιώς οι προσπάθειες σας πάνε χαμένες. Με καινούργια ρούχα τα ξόρκια “δεν πιάνουν”!).

Στο πρώτο κινηματογραφικό βαμπίρ, το *Νοσφάτου*, ο Κόμης Ορλόκ (οι παραγωγοί άλλαξαν το όνομα αλλά δεν γλύτωσαν τις αγωγές για παράβαση του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας) καταστρέφεται από το φως του ήλιου. Σε άλλες ταινίες εξαφανίζεται κάτω από πάγους, καταπλακώνεται κάτω από ένα βαγόνι τραίνου ή πυροβολείται με ασημένια σφαίρα. (Η τελευταία μέθοδος είναι κατάλληλη κυρίως για την εξόντωση λυκανθρώπων. Για να έχει σωστή εφαρμογή στα βαμπίρ, η σφαίρα -επί πλέον- πρέπει να έχει ευλογηθεί από ιερέα).

Αλλά πώς μπορεί να είναι η όψη ενός βαμπίρ;

Οι ανεπτυγμένοι κυνόδοντες του βαμπίρ είναι απαραίτητοι για το άνοιγμα των σχετικών σπών στο λαιμό των θυμάτων

Ο Ούγγρος ηθοποιός Μπέλα Λουγκόσι (1852-1956) ερμήνευσε άριστα το *Δράκουλα* του Στόκερ, τόσο στη σκηνή του Μπροντγουέι και στην οθόνη. Ο Λουγκόσι ντυνόταν εξίσου κομψά με τον Κρίστοφερ Λι, όπως αρμόζει σε έναν ...ευγενικό κόμη Δράκουλα!

Στην ταινία *Συνέντευξη με το βαμπίρ* (1994) είχε μορφή που έμοιαζε με τον Μπραντ Πιτ και τον

Τομ Κρουζ. Παλαιότεροι θαυμαστές του είδους το θυμούνται με τη μορφή του Κρίστοφερ Λι, πάντα άψογα ντυμένοι και με κόκκινους φακούς επαφής (για περισσότερη “φρίκη”). Ο Κρίστοφερ Λι υποδύθηκε τον Κόμη Δράκουλα σε 14 ταινίες, από τον *Δράκουλα* του 1948 μέχρι αυτόν του 1972 που είχε τον τίτλο *Dracula chases the Mini Girls* (Ο Δράκουλας καταδιώκει τα Μίνι Κορίτσια).

Η διαδικασία παραγωγής ταινιών συνεχίστηκε με άλλους, νεότερους δράκουλους. Μέχρι και το 2005 αναφέρεται ταινία με σχετικό τίτλο και περιεχόμενο. Ο συνολικός αριθμός τους; Μερικές δεκάδες.

Ο τερατώδης εθνικός ήρωας της Ρουμανίας, ο

Ο Βλαντ παρακολουθεί διαδικασία παλουκώματος, ενώ απολαμβάνει το γεύμα του! (ξυλογραφία)

Ίδού και μία καναδέζικη εκδόχη ...δρακουλοειδούς!

Βλαντ Τεπές, τιμήθηκε από τη χώρα του με αρκετές εκδόσεις γραμματοσήμων. Ως Δράκουλας υπάρχει επίσης σε πλήθος εκδόσεων, τόσο της Ρουμανίας όσο και της Ιρλανδίας (100ετηρίς του μυθιστορήματος), Ην. Βασιλείου, αλλά και πολλών άλλων χωρών. Όλες χωρών θαυμάσια σε μία θεματική συλλογή με θέμα “Φρίκη”, “Τρόμος” ή “Γκρανγκινιόλ”. Εκτός και θε-

Αφίσα της ταινίας “Δράκουλας” με δύο “μέτρ” του είδους: τους Πίτερ Κάσιγκ και Κρίστοφερ Λι

λήσετε να ζντανέμετε φιλοτελικά τη ζωή του Τέπες, του Δράκουλα των Καρπαθίων.

Πάντως, αν ποτέ βρεθείτε στα Καρπάθια για τουρισμό και επιχειρήσετε βραδινό περίπατο σε κάποιο σκοτεινό μονοπάτι, μη ξεχάσετε –αν μη τι άλλο- να έχετε μαζί σας μερικές σκελίδες σκόρδο.

Καλού-κακού...

Λάκης Τσάκωνας
Πηγή: Διαδίκτυο

Διεθνές Έτος Πατάτας

Εκτός από το “Διεθνές Έτος του Πλανήτη Γη”, το 2008 έχει οριστεί και ως “Διεθνές Έτος της Πατάτας”. Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται έχουν ως στόχο την ενημέρωση του κοινού για τη σημασία της πατάτας ως διατροφικού προϊόντος, την κατάδειξη της μεγάλης σημασίας της στη γεωργία, καθώς και για το ρόλο που μπορεί να παίξει στην καταπολέμηση της πείνας, της φτώχειας και στις απειλές κατά του περιβάλλοντος.

Η Ελβετία είναι μέχρι στιγμής η μόνη χώρα που κυκλοφόρησε γραμματόσημο για να προπαγανδίσει το “Έτος πατάτας”. Παρά μάλιστα το γεγονός ότι οι επίσημες γλώσσες της χώρας είναι η Γερμανική, η Γαλλική και η Ιταλική, καθώς και η Ρομανσική, η οποία είναι επίσημη γλώσσα στο καντόνι Graubünden (εκτός βέβαια των τοπικών ανά καντόνι γλωσσικών ιδιωμάτων), το κείμενο “Διεθνές έτος πατάτας” επάνω στο γραμματόσημο αναγράφεται στα Γερμανικά και στα Αγγλικά! Είναι προφανές ότι οι γαλλόφωνοι και οι ιταλόφωνοι Ελβετοί έχουν αποδεχτεί την προτεραιότητα της Γερμανικής, αλλά και την εμπορική σκοπιμότητα της χρήσης της Αγγλικής!

Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα...

Τεστ παρατηρητικότητας!

Τι παράξενο παρατηρείτε στην παράσταση του εικονιζόμενου γραμματοσήμου; Ένας ιθαγενής σημαδεύει με το τόξο του ένα ψάρι. Είναι σωστή, φυσική η στάση του;

Μια και στο Θ. Φ. δεν ασχολούμαστε με “κουίζ”, θα σας το αποκαλύψουμε αμέσως.

Όταν ο τοξότης τεντώνει το τόξο με το δεξί χέρι, τότε είναι αδύνατο να ισορροπήσει έχοντας προτεταμένο το δεξί πόδι. Η σωστή στάση θα ήταν να έχει προτεταμένο το αριστερό. Η στάση των ποδιών, όπως παρουσιάζονται, θα ήταν σωστή μόνο αν ο ιθαγενής ήταν αριστερόχειρας.

Φαίνεται πως ο σχεδιαστής του γραμματοσήμου δεν έκανε τον κόπο να μιμηθεί τη στάση ενός τοξοβόλου. Ας πρόσεχε...

ΟΡΙΑΝ ΕΞΠΡΕΣ

Στην ιστορία έχουν κατά καιρούς αναφερθεί σπουδαία τρέινα, όπως το "Irish Mail" μεταξύ Λονδίνου και Δουβλίνου, το «Il Settebollo», πολυτελές και ταχύτατο ιταλικό τρέινο που κάλυπτε τη διαδρομή Ρώμη - Μιλάνο, το επίσης γρήγορο τρέινο «Aquitaine» μεταξύ Παρισιού και Μπορντώ, το "The Chief" μεταξύ Σικάγου και Λος Άντζελες, το "Μπλε Τρέινο" της Νότιας Αφρικής ή του καναδικού Ειρηνικού. Κανένα όμως από αυτά δεν είχε το μυστήριο, την αίσθηση περιπέτειας και τη φήμη που εξέφρασε το Οριάν Εξπρές. Γι' αυτό το τρέινο γράφτηκαν αμέτρητα βιβλία, γυρίστηκαν ταινίες...

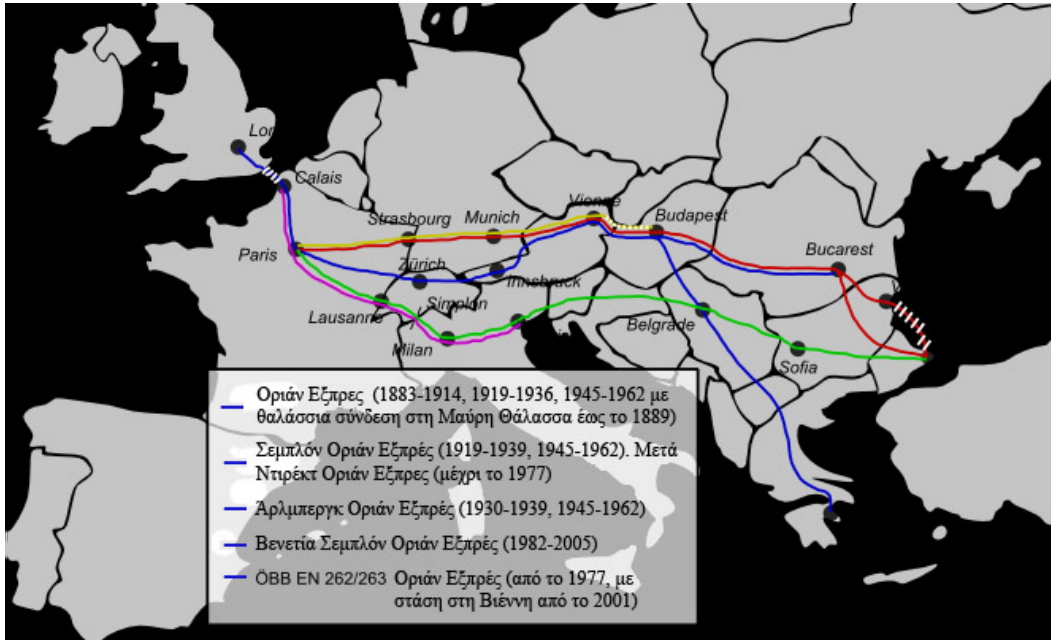
Όταν το Εξπρές Οριάν άρχισε να λειτουργεί το 1883 με αφετηρία το Παρίσι, η διαδρομή του τελείωνε στο Γιουργενο, μια συνοριακή παραδουνάβια πόλη στη Μαύρη Θάλασσα. Από εκεί δεν υπήρχε

καμία σύνδεση για Κωνσταντινούπολη. Αφήνοντας τον Ανατολικό σταθμό, το τρέινο ταξίδευε κατευθείαν για Μόναχο, Βιέννη, Βουδαπέστη και Βουκουρέστι, προτού φθάσει στο Γιουργενο, από όπου οι επιβάτες μεταφέρονταν στα πορθμεία που προορίζονταν για το Ρουσε της Βουλγαρίας και έπειτα συνέχιζαν σιδηροδρομικά μέχρι τη Βάρνα (Εικ.), στην ακτή της Μαύρης Θάλασσας. Σε αυτό το σημείο άλλαζαν και πάλι μεταφορικό μέσο. Μεταφέρονταν με ατμόπλοιο στην Κωνσταντινούπολη.

Το λιμάνι της Βάρνας, ενδιάμεσος σταθμός μετεπιβίβασης σε πλοίο για την Κωνσταντινούπολη το 1883

Η σιδηροδρομική σύνδεση της Κωνσταντινούπολης ολοκληρώθηκε το 1889 και το Εξπρές Οριάν άλλαξε τη διαδρομή του. Αντί της Ρουμανίας, πήγαινε μέσω Βελιγραδίου, Νις και Σόφιας, από όπου και προσέγγιζε τελικά την Κωνσταντινούπολη. Το ταξίδι ήταν εβδομαδιαίο, με αναχώρηση από το Πα-

Οι διάφορες κατά καιρούς διαδρομές του Orient Express

Κόκκινη ετικέτα του Εξπρές Οριάν σε φάκελο που φέρει γραμμάτωση 40 παράδων (τέλος εξωτερικού), από το Gare-Sirkeci της Κων/πόλης στις 13.02.1890 προς το Harburg της Γερμανίας. Αυτός ο τύπος του δίκυκλου χρονολογικού σήμαντρου εισήχθη το 1874, με την εισδοχή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Διεθνή Ταχυδρομική Ένωση (UPU), και χρησιμοποιήθηκε από τα παράκτια ταχυδρομεία.

ρίσι κάθε Τετάρτη στις 19.30' και άφιξη στην Κωνσταντινούπολη Σάββατο απόγευμα στις 17.35, μετά από διαδρομή 2.970 χλμ, και μέση ωριαία ταχύτητα 43 χλμ.

Η διάνοιξη της σήραγγας Simplon το 1906 άλλαξε και πάλι τη διαδρομή του τρένου. Τώρα διακινείται μέσω Λυών, Vallorbe, Brig, Μιλάνου, Βενετίας, Τεργέστης, Ζάγκρεμπ, Βελιγραδίου και Σόφιας.

Με την έναρξη του πρώτου Παγκοσμίου πο-

Επικές Εξπρές Οριάν με ακύρωση του αυστριακού ταχυδρομείου, Κωνσταντινούπολη 1. Τα ξένα ταχυδρομεία λειτούργησαν από το 1739 και εφεξής. Ήταν αριθμημένα και κάθε αριθμός αναφερόταν σε ένα ιδιαίτερο ταχυδρομείο. Ο αριθ. 1 της Αυστρίας άνηκε στο ταχυδρομείο του Γαλατά.

λέμου η λειτουργία του Οριάν Εξπρές διακόπηκε. Επαναλήφθηκε και πάλι το 1919.

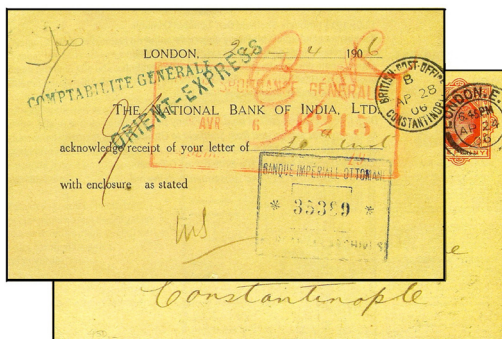
Μετά από σταθερές αλλαγές διαδρομών, το Εξπρές Οριάν έκανε το τελευταίο ταξίδι του το Μάιο του 1977. Κατόπιν το ανέλαβε η ελβετική εταιρεία Trans-European Railway Co., αγόρασε και ανακαίνισε τα παλαιά βαγόνια και το μετέτρεψε σε ένα τρένο πολυτελείας που πήρε το όνομα "Nostalgic Istanbul Orient Express (NIOE)" (Οριάν Εξπρές Νοσταλγική Κωνσταντινούπολη).

Δυστυχώς όμως, το πραγματικό Εξπρές Οριάν δεν υπήρχε πια. Απόμενε θρύλος του παρελθόντος.

Το τελευταίο ταξίδι του πραγματοποιήθηκε την 19^η Μαΐου 1977. Ξεκίνησε από τον ανατολικό σταθμό του Παρισιού και έφτασε στο Sirkeci της Κωνσταντινούπολης μετά από ένα νοσταλγικό ταξίδι τριών ημερών.

Διαφημιστική αφίσα εποχής: "ΟΡΙΟΝ ΕΞΠΡΕΣ, ΛΟΝΔΙΝΟ-ΠΑΡΙΣΙ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ"

Μπλε μονόγραμμα σφραγίδες του Εξπρές Οριάν πάνω σε Τράπεζα της Ινδίας προς την Οθωμανική Τράπεζα της Κωνσταντινούπολης. Μετά από τετραήμερο ταξίδι η κάρτα έφθασε στο Βρετανικό Ταχυδρομείο της Πόλης στις 28.04.1906.

Στέλεχος επιβατικού εισιτηρίου βαγκόν λι, για τη διαδρομή Βιέννη-Κωνσταντινούπολη.

Όπως μπορεί κανείς να δει, για τους επιβάτες προβλεπόταν μια σειρά από διαφημίσεις των ξενοδοχείων που βρίσκονταν κατά μήκος της διαδρομής.

Η χρέωση των υπηρεσιών του προσωπικό του τρένου δεν περιλαμβανόταν στην τιμή του εισιτηρίου. Την κατέβαλλαν χωριστά οι επιβάτες.

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ORIENT EXPRESS. Αναχώρηση από Αγγλία-Λονδίνο

Το τρένο ξεκινούσε το μακρινό ταξίδι του

Μπλε ορθογώνια σφραγίδα του Εξπρές Οριάν πάνω σε μονόφυλλο μιας πέννας που ταχυδρομήθηκαν από το Σέφιλντ στην Ottoman Bank της Κωνσταντινούπολης στις 12.09.1911. Ύστερα από τετραήμερο ταξίδι η κάρτα έφτασε στο Βρετανικό Ταχυδρομείο της Κωνσταντινούπολης στις 16.09.1911 και αποδόθηκε στον παραλήπτη.

από το σταθμό Βικτώριας του Λονδίνου. Το αποτελούσαν βαγόνια με μονά κρεβάτια πρώτης θέσης και βαγόνια με διπλά κρεβάτια δεύτερης. Διέθετε επίσης ένα βαγόνι-εστιατόριο και ένα βαγόνι εμπορευμάτων. Μετά το Λονδίνο, διέσχισε το αγγλικό κανάλι, είτε από το Ντόβερ είτε από το Folkestone, μέσα σε πορθμεία τρένων και έφτανε στο Καλέ ή στη Βουλώνη της γαλλικής ακτής πριν πάρει το δρόμο για το Παρίσι.

Η διαδρομή του Εξπρές Οριάν στη Γαλλία

Μετά την αναχώρησή του από το Καλέ ή τη Βουλώνη, το Orient Express έφτανε στο Παρίσι μέσω των πόλεων Αμπεβίλ, Αμιένη και Σαντιγί. Κατόπιν ακολουθούσε τις όχθες του Σηκουάνα και

Τρεις Γαλλικές πόλεις από όπου περνούσε το Οριάν Εξπρές: Καλέ, Βουλώνη, Σαντιγί

του παραπόταμού του Yonne, προτού φθάσει στην ελβετική πόλη Vallorbe. Αφού άφηγε την πόλη Vallorbe, το τρένο ακολουθούσε τις βόρειες ακτές της λίμνης Lemman και διερχόταν μέσω της Λωζάνης, Vevey και Montreux, περνώντας

Αυτό το αναμνηστικό δελτάριο φέρει τις ταχυδρομικές σφραγίδες των σταθμών άφιξης και αναχώρησης, το περίφημο λογότυπο με τα διπλά λιοντάρια και την εικόνα του τρένου.

Το εικονιζόμενο κάστρο Chillon βρίσκεται μεταξύ Venvey και Montreux, στις ακτές της λίμνης Lemán

δίπλα στο περίφημο κάστρο Chillon, στις ακτές της λίμνης Λεμάν. Η διαδρομή των Εξπρές Οριάν ακολουθούσε την οδό μεταξύ του Castle Chillon και των υψηλών κλίσεων που αρχίζουν δίπλα στη λίμνη. Το σημείο αυτό, κατά τη διάρκεια των μεσαιωνικών χρόνων, χρησιμοποιήθηκε ως τελωνείο διότι αποτελώντας ένα στενό πέρασμα, ήταν κατάλληλο για τον έλεγχο της κυκλοφορίας των εμπορών.

Στη συνέχεια έφτανε στην κοιλάδα του Ροδανού ποταμού, περνώντας μέσω Σιον και της Sierra πριν φθάσει στο Βρίγ. Έπειτα έμπαινε στην

Επάνω:Επίγουσα επιστολή από Αθήνα προς Βιέννη ταχυδρομημένη στις 3/11/1937. Έφθασε στις 15/02/37 με χειρόγραφο ένδειξη "SIMPLON ΕΞΠΡΕΣ ΟΡΙΑΝ" (Η γραμματοσήμανση είναι πίσω). Περίεργως, ο αποστολέας αναφέρει το μόνο Εξπρές Οριάν που δεν περνούσε από τη Βιέννη, προφανώς επειδή το Simplon είχε καθημερινές αναχωρήσεις από την Αθήνα.

Κάτω: Συστημένη επιστολή από Τεργέστη προς Κων/πολη με μηχανική σφράγιση 2.50 λ. προς Παρίσι, και ένδειξη "ΜΕΣΩ ΕΞΠΡΕΣ ΟΡΙΑΝ". Έφυγε από το Κεντρικό Ταχυδρομείο Τεργέστης στις 29/11/1929. Το τρένο που θα μετέφερε την επιστολή ήταν στην πραγματικότητα το "SIMPLON ΕΞΠΡΕΣ ΟΡΙΑΝ" που πραγματοποιούσε τη διαδρομή Μιλάνο-Τεργέστη.

19.8 χλμ μήκους σήραγγα Simplon και έφτανε στην Domodossala της Ιταλίας.

Στην Ιταλία, καθ' οδόν προς Μιλάνο, το τρένο περνούσε από τη μικρή πόλη του Βαβενο και της Αρονα Stresa, στις δυτικές ακτές του Λάγκο Ματζόρε. Μετά από μία σύντομη διακοπή εκεί, συνέχιζε διασχίζοντας τις πόλεις Μπρέσια, Βερόνα και Πάδοβα, και έφτανε στη Βενετία. Κατόπιν διέσχισε τα σύνορα κοντά στην Τεργέστη, στο ύψος της Λιουμπλιάνας της Γιουγκοσλαβίας (σήμερα πρωτεύουσα της Σλοβενίας).

Μετά τη Λουμπλιάνα, το Εξπρές Οριάν περνούσε από το Zidani Most, στο Ζάγκρεμπ, ακολουθούσε τον ποταμό Σάβα, περνούσε το

Επάνω:Επιστολή από Κων/πολη σε Χάρτφορντ των ΗΠΑ, με γραμματόσημο 40 παράδων. Διακινήθηκε μέσω του αγγλικού ταχυδρομείου της Κων/πολης, στις 29/07/1904. Φέρει οριζόντια μονόγραμμη σφραγίδα "ΟΡΙΑΝ ΕΞΠΡΕΣ"

Κάτω: Συστημένη επιστολή προς Παρίσι, με 2 γαλλικά γραμματόσημα των 50 c. Διακινήθηκε μέσω του γαλλικού στρατιωτικού ταχυδρομείου Tresor et Postes 506 στις 19/02/1921 με χειρόγραφο ένδειξη "μέσω ΕΞΠΡΕΣ ΟΡΙΑΝ"

Slavonski Brod και έφτανε στην πόλη Βινκονί, κοντά στα κροατοσερβικά σύνορα. Κατόπιν κατέλυγε στο Βελιγράδι μέσω Ruma.

Όταν το Εξπρές Οριάν άρχισε την καθημερινή λειτουργία του, παρείχε διάφορες συνδέσεις σε Βελιγράδι, όπως Οστάνδη-Κωνσταντινούπολη, Παρίσι-Κωνσταντινούπολη, Παρίσι-Αθήνα, Βερολίνο-Αθήνα με τρεις εβδομαδιαίες συνδέσεις, Βερολίνο-Κωνσταντινούπολη, Πράγα-Κωνσταντινούπολη τέσσερις φορές την εβδομάδα και Βιέννη-Κωνσταντινούπολη εβδομαδιαίες. Σε αυτές τις διαδρομές διατίθετο επίσης ύπνος. Κατόπιν, φεύγοντας από το Βελιγράδι, το τρένο περνούσε από τις πόλεις Λαρονο και Κυρτζία, και έφθανε στη Νις. Σε αυτόν τον σταθμό οι κλινάμαξες που προορίζονταν για την Αθήνα αποσυνδέονταν. Μετά, το δρομολόγιο περνούσε από το Ριούτ (σήμερα στη FYROM) και έμπαινε στη Βουλγαρία με προορισμό την πόλη Caribrod.

Το Εξπρές Οριάν έφτανε στη Σόφια μέσω Tsaribrot και Dragoman. Κατόπιν συνέχιζε μέσω των πόλεων Vakaral, Saranevo, Plondin, Borissongrade και Rakovsky, πριν να φτάσει στη συνοριακή πόλη Svilengrad (παλιό Cisir-Mustafa Pasa) και στα τουρκικά σύνορα. Τέλος, εισερχόταν στην Τουρκία στο συνοριακό σταθμό Karikule. Από εκεί έφτανε στο Edirne, έμπαινε για λίγο σε ελληνικό έδαφος από το Πίτυον. Κατόπιν ακλουθούσε την όχθη του Ποταμού Ergene και περνούσε από τις πόλεις Alpullu, Luleburgaz, Cerkeskoy, Kabakca και B. Cekmece, μέσω των οποίων έφθανε στη θάλασσα του Μαρμαρά. Κατόπιν, ακολουθώντας την ακτογραμμή, κατέληγε στο σταθμό Sirkeci Sarayburnu.

Το Taurus Express ήταν συνέχεια του Εξπρές Οριάν στην ασιατική πλευρά της Τουρκίας. Λειτουργούσε από το σταθμό Haydarpaşa προς τη Συρία, την Παλαιστίνη και την Αίγυπτο, τρεις φορές την εβδομάδα, καθώς και προς Ιράκ και

Ιράν δύο φορές. Η σύνδεση μεταξύ Ιράκ και Ιράν/Τεχεράνης γινόταν με αυτοκίνητο.

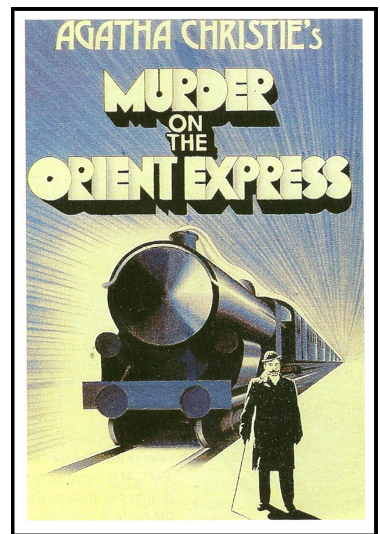
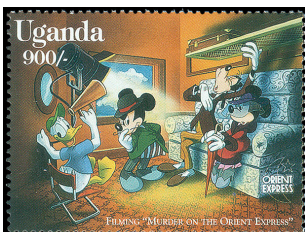
ΤΟ ΟΡΙΑΝ ΕΞΠΡΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Το πασίγνωστο μυθιστόρημα *Η δολοφονία στο Οριάν Εξπρές* γράφτηκε από την Άγκαθα Κρίστι το 1933, συμβάλλοντας σημαντικά στη φήμη του τρένου. Όταν μάλιστα ο Ηρακλής Πουαρό έγινε ο πιο διάσημος ιδιωτικός αστυνομικός μετά τον Σέρλοκ Χολμς, η συμβολή της Κρίστι στη φήμη του *Οριάν Εξπρές* αποδείχτηκε ακόμα μεγαλύτερη.

Σημείωση.

Το παρόν άρθρο δημοσιεύτηκε πρωτότυπα, στα Τουρκικά και Αγγλικά, στον Κατάλογο της φιλοτελικής έκθεσης BALKANFILA 2007, χωρίς όνομα συγγραφέα και με μόνο της βιβλιογραφικές πηγές. Μερικές από τις μη φιλοτελικές εικόνες παραλείφθηκαν ενώ προστέθηκαν οι εικόνες της παρούσας σελίδας, καθώς και οι φάκελοι της προηγούμενης σελίδας από το άρθρο LA POSTA VIAGGIAVA INSIEME AI RE E ALLE SPIE (το ταχυδρομείο ταξίδευε μαζί με βασιλιάδες και κατασκόπους) που δημοσιεύτηκε στο τεύχος του Bollettino Tematico del CIFT No 164 (Μάιος 2008).

Μετάφραση Παντελή Λεούση

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΣΤΟ ΟΡΙΑΝ ΕΞΠΡΕΣ, Αφίσα της γνωστής ταινίας από το ομώνυμο έργο της Άγκαθα Κρίστι, η ίδια που εικονίζεται στο γραμματόσημο του Γουινέας, μαζί με το θρυλικό τρένο. Από το συναρπαστικό θέμα επωφελήθηκε μέχρι και ο Μίκυ Μάους!

Η ασπίδα και η ιστορία της

“Η ταν ή επί τας”... (ή να γυρίσεις νικητής, ή να γυρίσεις πεθαμένος) ήταν η ευχή/εντολή βουλή που έδινε η Σπαρτιάτισσα μάνα στο γιό της παραδίνοντας του τη ασπίδα τη στιγμή που αυτός έφευγε για τη μάχη. Το μόνο που θα της ήταν αδιανόητο ήταν ότι σε κάποια στιγμή της μάχης θα μπορούσε να πετάξει ή να χάσει την ασπίδα του. Ένας “ρίψασπις” Σπαρτιάτης ήταν ένας αισχρός και απιμασμένος στρατιώτης. Ένα μιάσμα. Και καμία Σπαρτιάτισσα μάνα δεν θα ήθελε ένα τέτοιο γιο. Διότι η ασπίδα ήταν το όπλο που έχαιρε της μεγαλύτερης τιμής. Ήταν το σπουδαιότερο σύμβολο και το πιο τιμητικό όπλο στην αρχαία Ελλάδα, και ιδιαίτερα στη Σπάρτη. Η απώλεια της ήταν μεγάλη ντροπή.

Η ασπίδα, με την οποία απεικονίζεται συχνά η θεά Αθηνά (1), είχε σημαντική θέση στην πολεμική εξάρτιση των στρατιωτών από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι και την εμφάνιση των πυροβόλων όπλων. Ήταν αμυντικό όπλο και χρησίμευε στην προστασία του πολεμιστή από τα εχθρικά όπλα.

Κατασκευαζόταν από διάφορα υλικά και σε διάφορα σχήματα. Ο σκελετός της ήταν από ξύλο, συνήθως κλαδιά λυγαριάς, σχηματισμένα και τοποθετημένα σε κατάλληλη δι-

άταξη. Ο σκελετός καλυπτόταν με στρώσεις δέρματος βοδιού (βοειή) που ποίκιλαν σε αριθμό. Η ασπίδα του Οδυσσέα, για παράδειγμα, είχε τέσσερες στρώσεις δέρματος, του Αχιλλέα πέντε και του Αίαντα επτά.

Ή ασπίδα ήταν δεμένη με μεταλλικά δεσίματα και εξωτερικά καλυπτόταν με χάλκινα ελάσματα. Υπήρχαν όμως και ασπίδες κατασκευασμένες μόνο από χαλκό (πάγ-

χαλκος).

Την εξωτερική επιφάνεια της ασπίδας κάλυπταν διάφορα κοσμήματα. Αρχικά ήταν εικόνες προορισμένες να προκαλέσουν τρόμο στον αντίπαλο, όπως κεφάλι Μέδουσας (2), ο Ζεус να εξακοντίζει κεραυνό, ο Λέοντας με ανορθωμένη χαιτή, ο Τυφώνας περιβαλλόμενος από φίδια που έβγαζαν μαύρο καπνό κλπ. Με αυτό τον τρόπο τα σήματα πάνω στις ασπίδες υποδηλώναν τον πολεμικό χαρακτήρα του κατόχου τους. Αργότερα ή ασπίδα έφερε διάφορα σημεία αναγνώρισης, σύμβολα ή εμβλήματα (3, 4), ή και τη γενεαλογική δομή του φέροντος. Από τα κοσμήματα των ασπίδων γινόταν εύκολα ή αναγνώριση ενός πολεμιστή και έτσι αυτό ήταν αρκετό, ώστε κάποιος να προκαλέσει ή να αποφύγει μία αναμέτρηση μαζί του.

Υπήρχαν ασπίδες των όποιων τα υλικά στοιχεία ήταν επάλληλα και ομόκεντρα, όχι όμως πάντα της ίδιας διαμέτρου. Τα στρώματα ήταν μεταλλικά και μερικά από τα μέταλλα ήταν πολύτιμα.

Η ασπίδα ήταν ελαφρώς κυρτή για να εκτρέπονται τα βέλη και συχνά είχε στο κεντρικό τμήμα της προεξοχή (5), τον ομφαλό, για να κάνει λιγότερο αποτελεσματικά τα χτυπήματα των σπαθιών στις συγκρούσεις από μικρή απόσταση. Ο ομφαλός ήταν το ισχυρότερο σημείο της ασπίδας.

Την ασπίδα κρατούσαν οι

πολεμιστές από τον πόρπακα, δερμάτινο λουρί στο μέσο του εσωτερικού της τμήματος, ή εφένετο στους ώμους με τη βοήθεια του τελαμώννα, αφήνοντας με αυτό τον τρόπο ελεύθερα τα χέρια του μαχητή όταν δεν την χρησιμοποιούσε στην άμυνα. Αργότερα τον τελαμώννα αντικατέστησε μια άλλη λαβή, το όχανο, που ήταν πλατειά μεταλλική ή σχοινητή ταινία στην οποία στηριζόταν ό πήχης του χεριού που κρατούσε την πόρπακα.

Ως προς το σχήμα, οι ασπίδες παρουσίαζαν μεγάλη ποικιλία. Οι ασιατικοί λαοί χρησιμοποιούσαν κυρίως στρογγυλές ασπίδες. Οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν περισσότερο ωοειδείς ασπίδες με διαστάσεις ικανές να προστατεύουν ολόκληρο το σώμα.

Οι μυκηναϊκές ασπίδες είχαν σχήμα 8 ή τετραγωνικό και κάλυπταν το σώμα από τον λαιμό μέχρι τα πόδια (ο Όμηρος τις αποκαλεί “ποδνηκεῖς”, “τερμιόεσσαί” και “ἀμφίβροται”). Αργότερα αρχίζει να μειώνεται το μήκος τους και στην κλασική εποχή φτάνουν περίπου το 1 μ. Είναι συνήθως στρογγυλές ή ελλειψοειδείς με δύο εντομές στα πλάγια (βοιωτική ασπίδα ή

θυρεός). Υπήρχε επίσης και άλλη στρογγυλή ασπίδα, με σιδερένιο σκελετό (πάρμη), που τη χρησιμοποιούσαν οι ιππείς και οι ελαφρά οπλισμένοι πεζοί, περισσότερο ως όπλο για τις γιορτές και λιγότερο ως αμυντικό. Έκτος από την πάρμη, σε χρήση ήταν και μια μικρή στρογγυλή ασπίδα από δέρμα που είχε διάμετρο δύο πόδια. Οι οπλισμένοι με αυτή μαχητές συνήθιζαν να πορευόταν στη μάχη κτυπώντας την με τα ξίφη τους.

Τέλος, η πέλιτη ήταν ελαφριά ασπίδα από κλαδιά ιτιάς σκεπασμένα με δέρμα βοδιού και είχε σχήμα μισοφέγγαρου. Αρχικά τη χρησιμοποιούσαν θρακικά μισθοφορικά σώματα, οι πελταστές, και αργότερα ελαφρά οπλισμένοι Έλληνες πολεμιστές που πήραν κι αυτοί το ίδιο όνομα.

Η Περσική ασπίδα ονομαζόταν με τη λέξη Γέρρον και ή ασπίδα των Κιλικίων με τη λέξη Λαισπίον.

Από την αρχή επικράτησε ή συνήθεια, που κράτησε όλα τα αρχαία χρόνια, να προσφέρονται όλα τα όπλα των αιχμαλωτισθέντων εχθρών σαν

αφιερώματα στους θεούς που βοήθησαν στη μάχη, συχνά και των ίδιων των νικητών Ελλήνων, από ευγνωμοσύνη για τη θεϊκή βοήθεια και συμπαράσταση. Για παράδειγμα, οι Αιτωλοί αφιέρωσαν στους Δελφούς και στο ναό του Απόλλωνα τα όπλα τους, μετά την νίκη τους κατά των Γαλάτων.

Λίγο αργότερα αυτό το έθιμο άλλαξε και σαν αφιερώματα στους θεούς δίνονταν μικρότερα ομοιώματα των όπλων, κατασκευασμένα από πολύτιμα μέταλλα (αναθηματικές ασπίδες). Για τη νίκη στο Μαραθώνα οι Έλληνες αφιέρωσαν χρυσές ασπίδες στους Δελφούς και στο ναό του Απόλλωνα των Θηβών. Με αυτό τον τρόπο οι ασπίδες πέρασαν στα χέρια των καλλιτεχνών, ζωγράφων ή γλυπτών, και άρχισαν να κατασκευάζονται είτε σαν μεταλλικοί δίσκοι, συχνότερα, είτε σαν μαρμάρيني. Οι απεικονίσεις τους, που συνοδεύονταν με κάποιες τιμητικές επιγραφές, τιμούσαν ολυμπιονίκες, άρχοντες, πολιτικές προσωπικότητες και γενικά ανθρώπους που είχαν διακριθεί για τις πράξεις τους και την αγάπη τους για την πατρίδα, ή και διάφορες προϊστορικές παραστάσεις, με λατρείες σε διάφορους θεούς,

Το 1200, την εποχή της απελευθέρωσης της Πορτογαλίας από τους Μαυριτανούς, η ασπίδα ήταν απαραίτητο εξάρτημα της πολεμικής πανοπλίας

5

6

7

8

καθώς επίσης και παραστάσεις από διάφορους πολέμους. Οι δίσκοι αυτοί κοσμούσαν συνήθως δημόσια κτίρια.

Οι Ρωμαίοι, μετά τις ωσειδείς ασπίδες ελληνικής προέλευσης, άρχισαν να χρησιμοποιούν στρογγυλή ασπίδα (clipeus) (5) και αργότερα ορθογώνιες ασπίδες σαμνιτικής προέλευσης, ύψους 1,20 μ. και κυρτές στη μικρή πλευρά (scutum), παρόμοιες σε σχήμα με αυτές των πολεμιστών Τουαρέγκ της Β. Αφρικής (6). Το ιππικό είχε μικρή στρογγυλή ασπίδα (parma).

Οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν ελλειψοειδή ασπίδα ύψους 1,6 μ. και συχνά, για τους πρώτους ζυγούς, με αιχμή στον ομφαλό. Την ονόμαζαν “σκουτάριν θυρεό”.

Οι βάρβαροι είχαν κατά νόνα ασπίδες πολύ μεγάλες, από τις οποίες ξεχώριζαν η με-

ροβιγγιανή ασπίδα, στρογγυλή με ομφαλό, και η νορμανδική, σε σχήμα ισοσκελούς τριγώνου, με καμπυλωτές τις δύο ίσες πλευρές, τύπο που χρησιμοποίησαν και οι Σταυροφόροι (7, 8, 9).

Ανέκαθεν, οι βασιλικές ασπίδες, αλλά και αυτές των στρατηγών και των αξιωματού-

9

χων, ήταν περίτεχνα διακοσμημένες και από πολύτιμα υλικά (7).

Στα τελευταία χρόνια του Μεσαίωνα χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα η μικρή στρογγυλή ασπίδα, με αιχμή στο κέντρο αντί του ομφαλού, και η μεγάλη

ορθογώνια ασπίδα που στηριζόταν στο έδαφος και την κρατούσε ο στρατιώτης για να προστατευτεί από τις βολές.

Από τον 13^ο αι. και ύστερα χρησιμοποιήθηκε μια σχετικά μικρή ασπίδα, συχνά τριγωνική, με μια εγκοπή στα δεξιά για να περνά η λόγχη.

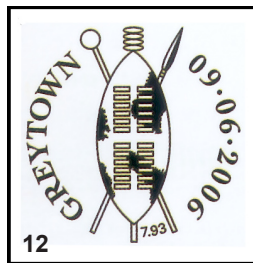
Η συνήθεια αυτή συνεχίστηκε και στα μεταγενέστερα χρόνια. Ιδιαίτερα μάλιστα από τον 14^ο έως τον 16^ο αιώνα οι ασπίδες, και μάλιστα όσες χρησιμοποιούσαν σε τελετές και παρελάσεις, είχαν ποικίλη εγχάρκτη και ανάγλυφη διακόσμηση.

Με την εμφάνιση των πυροβόλων όπλων η ασπίδα εξαφανίστηκε, εξακολουθούν όμως να τη χρησιμοποιούν ορισμένοι πρωτόγονοι λαοί (11, 12, 13).

Παντελής Λεούσης
Πηγή Διαδίκτυο

10 11

12

13

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Το πλάνο

Όταν αποφασίσουμε να "στήσουμε" μία καινούργια συλλογή, ένα από τα πιο κρίσιμα σημεία που πρέπει να αντιμετωπίσουμε είναι ο σχεδιασμός του πλάνου. Πρόκειται ασφαλώς για μία από τις περισσότερο δημιουργικές δραστηριότητες του συλλέκτη κατά την δημιουργία και επεξεργασία μιας θεματικής συλλογής.

Αλλά τι είναι Πλάνο; Πλάνο είναι η περιληπτική, κεφαλαιοποιημένη παρουσίαση των όσων αναλυτικά θα ακολουθήσουν κατά την ανάπτυξη της συλλογής. Τίθεται στην αρχή της συλλογής, είναι λιτό, λακωνικό και περιεκτικό, και εισάγει κριτές και επισκέπτες μιας έκθεσης στο βασικό νόημα των όσων ο συλλέκτης προτίθεται να αναπτύξει περαιτέρω μέσω του φιλοτελικού υλικού και μικρών επεξηγηματικών/συνδεδειγμένων κειμένων.

Είναι πρακτικά αδύνατο -και δεν συνιστάται- να αρχίσει διαδικασία καταρτισμού ενός πλάνου χωρίς να έχει προηγηθεί βαθειά έρευνα του θέματος από το συλλέκτη. Χωρίς αυτή την έρευνα θα είναι αδύνατη η απαραίτητη - μέγιστη δυνατή- επικοινωνία και συμφωνία του τίτλου με την ανάπτυξη που θα ακολουθήσει.

Όπως περίπου γίνεται με τα περιεχόμενα ενός βιβλίου, το πλάνο είναι πρωταρχικής σημασίας και πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει περιληπτικά, με κεφάλαια και υποκεφάλαια, όλα όσα πρόκειται να παρουσιαστούν κατά την εξέλιξη της συλλογής.

Η έκταση του πλάνου δεν υπάρχει λόγος να ξεπερνά την μία σελίδα. Ένα πλάνο που εκτείνεται σε δύο σελίδες χαρακτηρίζεται ως μάλλον σχολαστικό, αλλά και στερεί τη συλλογή από ένα

επί πλέον φύλλο ανάπτυξης. Ας μη λησμονούμε πως υπάρχει η δυνατότητα της εμφάνισης δεύτερων ή τρίτων υποδιαίρεσεων των υποκεφαλαίων επάνω στις ίδιες τις αντίστοιχες σελίδες της ανάπτυξης. Με αυτό τον τρόπο απελευθερώνεται η πρώτη σελίδα από την υπερβολική πυκνότητα κειμένου, γίνεται ευκολότερη και πιο ευχάριστη στην ανάγνωση και αποφεύγεται η κατάληψη δεύτερης σελίδας από το πλάνο, κάτι που -όπως είπαμε- καλό είναι να αποφεύγεται.

Ανεκτή γίνεται δεύτερη σελίδα του πλάνου όταν η μία από τις δύο συμπεριλαμβάνει κάποιο καλό κομμάτι, ιδιαίτερα χαρακτηριστικό/αντιπροσωπευτικό της συλλογής και σημαντικό από πλευράς αξίας, εμπορικής και φιλοτελικής. Ένα παρόμοιο κομμάτι εντυπωσιάζει κριτές και κοινό και προδιαθέτει ευμενώς και τους δύο.

Παρότι το πλάνο πρέπει να μοιάζει με πίνακα περιεχομένων ενός βιβλίου, εντούτοις δεν πρέπει να είναι ακριβώς σαν και αυτό. Διαφορετικά θα μπορούσε ο καθένας μας να ανατρέξει σε κάποιο βιβλίο που αναφέρεται στο θέμα που τον απασχολεί -βιβλία υπάρχουν για όλα τα θέματα-, να αντιγράψει τον πίνακα περιεχομένων και να τον παρουσιάσει στην πρώτη σελίδα της συλλογής του. Όμως ένα τέτοιο πλάνο, απλά "σηματικό", χωρίς ζεστασιά και έκφραση και χωρίς τη δημιουργική πνοή του ίδιου του συλλέκτη, θα ήταν μία τυποποιημένη εκδοχή, που θα μπορούσε να επαναλαμβάνεται μονότονα σε όλες τις συλλογές με το ίδιο θέμα. Όμως, παρατηρώντας στις διάφορες εκθέσεις, διαπιστώνουμε πως για το ίδιο θέμα υπάρχουν διαφορετικά πλάνα. Αυτό σημαίνει πως ο κάθε εκθέτης, ανάλογα με την ευφυΐα, τη μόρφωση και το πολιτιστικό του υπόβαθρο, αλλά και το βάθος της μελέτης που έχει

κάνει πάνω στο θέμα του, δημιουργήσει τη δική του εκδοχή πλάνου. Μία εκδοχή που μπορεί να έχει προσωπική άποψη, αλλά και ενδιαφέροντα αυθεντικά, νεωτεριστικά, όσο και πρωτότυπα στοιχεία.

Επιπροσθέτως, δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι η πρωτοτυπία της προσέγγισης ενός θέματος, τόσο μέσα από το πλάνο όσο και από την ανάπτυξη, είναι ένα από τα ζητούμενα των πρόσφατων κανονισμών της FIP., τα οποία περιλαμβάνονται μέσα στα κριτήρια της **καινοτομίας**, που βαθμολογείται με 5 βαθμούς.

Το πλάνο πρέπει να είναι δομημένο με θεματική αντίληψη. Κεφάλαια και υποκεφάλαια πρέπει να ακολουθούν την εξέλιξη της ανάπτυξης της συλλογής και να είναι σε πλήρη συνάφεια με αυτά και με το αντίστοιχο υλικό που τα υποστηρίζει. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να είναι ένας απλός κατάλογος των κύριων πτυχών του εκθέματος. Πρέπει επίσης το πλάνο να ακολουθεί ένα νοερό εξελικτικό “νήμα”, ίδιο με αυτό του όλοου σκεπτικού του εκθέματος, όπου –όπως ήδη είπαμε– οι βασικές υποδιαιρέσεις του θα χαρακτηρίζονται από τα κεφάλαια και τα επιμέρους υποκεφάλαια.

Ο τίτλος και το πλάνο πρέπει να εμφανίζονται στην πρώτη σελίδα του εκθέματος και να αναγράφονται σε μια από τις επίσημες γλώσσες της FIP (οι οποίες –ως γνωστόν– είναι η Αγγλική, η Γαλλική, η Γερμανική, η Ισπανική και η Ρωσική).

Κατά τη φάση του σχηματισμού ενός πλάνου, δεν έχει σημασία αν θα προηγηθεί ή θα ακολουθήσει η επιλογή του τίτλου. Συχνά, αφού επιλέξουμε και τα δύο, στην εξέλιξη αναγκαζόμαστε να διαφοροποιήσουμε είτε το πρώτο είτε τον δεύτερο. Τούτο διότι μπορεί να διαπιστώσουμε πως ο τίτλος που επιλέξαμε δεν εκφράζει το σύνολο των εκφάνσεων και παραμέτρων του πλάνου, ή, αντίστροφα, ότι οι παράμετροι του πλάνου είναι λιγότεροι από αυτούς που μπορεί να εκφράσει το πλάνο μας. Γι’ αυτό και η ευελιξία των επιλογών μας πρέπει να είναι δεδομένη.

Ένα καλό πλάνο πρέπει να είναι προϊόν προσεκτικής σκέψης, λογικά θεμελιωμένο και αιτιολογημένο και με πλήρη ανάλυση όλων των πτυχών του θέματος. Η όλη δομή του πρέπει να καθιστά φανερή την έρευνα που προηγήθηκε και την τελική, σε βάθος, γνώση του θέματος από τον εκθέτη, ο οποίος –και μόνον αυτός– έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει τη λογική δομή του πλάνου. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει

ακριβής κανόνας για την ανάπτυξη πλάνων για μεγάλο μέρος από τα θέματα, εντούτοις δεν θα δυσκολευτεί κανείς να βρει στερεότυπα για πολλά από αυτά. Όμως θα τους λείπει η δημιουργικότητα, η προσωπική πνοή, η αυθεντικότητα, αρετές τις οποίες ο συλλέκτης και μόνο μπορεί να τους προσδώσει.

Σημαντικό πρόβλημα σε πολλά εκθέματα, που παρουσιάζεται τόσο στο πλάνο όσο και στις υπόλοιπες σελίδες του εκθέματος, είναι τα λάθη σε θεματικές πληροφορίες. Αυτό φανερώνει, άμεσα και αναμφίβολα, την έλλειψη βαθιάς γνώσης και επαρκούς μελέτης τόσο του θέματος όσο και του υλικού που χρησιμοποιήθηκε.

Άλλο πρόβλημα επίσης είναι η έλλειψη ισορροπίας, τόσο στη δόμηση του πλάνου όσο και σε ολόκληρη τη συλλογή. Δεν μπορεί ένα κεφάλαιο να αναπτύσσεται υδροκέφαλα, είτε επειδή αναφέρεται στη χώρα του συλλέκτη, είτε επειδή συμβαίνει γι’ αυτό το κεφάλαιο ο συλλέκτης να διαθέτει περισσότερο ή πιο ενδιαφέρον υλικό. Όταν π.χ. ένας Έλληνας συλλέκτης έχει για θέμα του το Παγκόσμιο Θέατρο, δεν θα πρέπει να έχει στο πλάνο του για το αρχαίο ελληνικό θέατρο ένα κεφάλαιο με 3,4,5 ή περισσότερα υποκεφάλαια, ενώ, αντίθετα, για το αρχαίο κινεζικό ή ιαπωνικό θέατρο να διαθέτει ένα απλό κεφάλαιο με μία ή δύο σελίδες στην ανάπτυξη. Το ίδιο ισχύει για έναν Ιταλό εκθέτη που παρουσιάζει το Ποδόσφαιρο. Δεν είναι αποδεκτό να καλύπτει πολλά υποκεφάλαια και σελίδες με τη γνωστή σειρά του 1934 και τις εκδηλώσεις του 2ου Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου, ενώ για άλλα γεγονότα, εξίσου ή και περισσότερο σημαντικά, να κάνει σύντομες αναφορές.

Τέλος, πρόβλημα είναι ακόμα η σαφήνεια των κειμένων στο πλάνο και στο έκθεμα, γεγονός μεγάλης σημασίας. Όταν ο συλλέκτης δεν γνωρίζει άριστα τη γλώσσα που θα χρησιμοποιήσει στη συλλογή του πρέπει να αποφεύγει σε κάποιον φίλο, γνωστό ή –έστω– επαγγελματία μεταφραστή. Λάθη γραμματικά, συντακτικά ή ορθογραφικά στο πλάνο και στα υπόλοιπα κείμενα του εκθέματος κάνουν κακή εντύπωση σε κριτές και επισκέπτες, εκτός από το γεγονός ότι συχνά τα καθιστούν μη κατανοητά ή ασαφή.

Υπενθυμίζεται εδώ ότι η δομή μιας θεματικής συλλογής αναγνωρίζει κάθε λογής ταχυδρομικά αντικείμενα (γραμμάτωση, σφραγίδες, μονόφυλλα, κ.λπ.), και ότι πρέπει όλα να παρουσιάζονται και να συνδυάζονται αρμονικά. Σε καμία περίπτωση δεν συνιστάται η μονοτονία της πα-

ρουσίασης ίδιου τύπου αντικειμένων στην ίδια σελίδα. Γι' αυτό και δεν συνιστάται στους συλλέκτες η μαζοποίηση αντικειμένων ίδιου τύπου σε σελίδες με τίτλο, π.χ., "ΔΙΑΦΟΡΑ". Τέτοιου είδους κεφάλαια πρέπει να αποφεύγονται τελείως σε ένα πλάνο φιλοδοξής συλλογής.

Χρειάζεται λοιπόν μελέτη, προσοχή και επιμονή για να συνδυαστούν όλες οι παράμετροι που απαιτούνται για τη δημιουργία ενός σωστού ή άριστου πλάνου, το οποίο θα καταζωηθεί από την αντίστοιχη ευμενή κρίση και βαθμολογική ανταμοιβή.

Ένα τέτοιο πλάνο, εκτός από δείγμα ικανοποιητικής πνευματικής εργασίας, θα επιτρέψει στο συλλέκτη να εργαστεί με άνεση και θα τον διευκολύνει στην ανάπτυξη της συνέχειας του θέματός του.

Ακολουθεί ένα παράδειγμα υποδειγματικού πλάνου συλλογής που βραβεύτηκε με Μεγάλο Επίχρυσο μετάλλιο (86 βαθμοί) στην πρόσφατη διεθνή έκθεση "ISRAEL 2008". Ανήκει στη εκθέτρια Sophie Launay από το Λουξεμβούργο. Το πλάνο της είναι λιτό, περιεκτικό, σαφές, αλλά, επιπλέον, έχει την μεγάλη αρετή να είναι πρωτότυπο και αυθεντικό, όπως εξάλλου είναι και ολόκληρη η συλλογή της.

ΠΑΝΤΡΕΨΟΥ ΜΕ!

1. Από τη πρώτη συνάντηση στον αρραβώνα

- 1.1. Η αναζήτηση του κατάλληλου συζύγου
- 1.2 Η πρόταση γάμου
- 1.3 Ο αρραβώνας
- 1.4. Η προίκα

2. Ετοιμασίες για τη μεγάλη μέρα

- 2.1 Ορισμός της ημερομηνίας
- 2.2 Η οργάνωση
- 2.3 Επιλογή του τόπου
- 2.4 Οι προσκλήσεις
- 2.5 Η νύφη και το γαμήλιο αμάξι
- 2.6 Κοσμήματα, λουλούδια, κουφέτα...

3 Επιλογή της ημερομηνίας

4 Η μεγάλη ημέρα

- 4.1 Ετοιμασία της νύφης
- 4.2 Η κομψότητα των καλεσμένων
- 4.3 Η διαδικασία
- 4.4 Ας αρχίσει το γλέντι!
- 4.5 Γαμήλια δώρα και συγχαρητήρια
- 4.6 Πρώτη νύχτα γάμου και γαμήλιο ταξίδι

Επίλογος: Γαμήλιες επέτειοι

Παντελής Λεούσης

Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή απορία μπορείτε να αποστείνετε στη διεύθυνση του περιοδικού, στο τηλ. 210 2825134 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση p_leoussis@hotmail.com

Γαμήλιο τηλεγράφημα των βελγικών ταχυδρομείων, από τη συλλογή της Sophie Launay

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Σήμερα δημοσιεύουμε το πλάνο του διακεκριμένου Βραζιλιάνου θεματικού Heitor Fenicio, πολυβραβευμένου σε πολλές διεθνείς εκθέσεις σε Αμερική και Ευρώπη. Η συλλογή του έχει τίτλο *Ένας βάκιλος απειλεί την ανθρωπότητα*, υπονοώντας το βάκιλο του Κοχ, δηλαδή την ασθένεια της φυματίωσης.

Έχει ενδιαφέρον η αναλυτική λεπτομέρεια με την οποία αντιμετωπίζει το θέμα του και το πλήθος των παραμέτρων που χρησιμοποιεί ώστε να το εξαντλήσει από όλες τις πλευρές.

ΕΝΑΣ ΒΑΚΙΛΟΣ ΑΠΕΙΛΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ (Η φυματίωση)

1. Εισαγωγή

- 1.1 Η Δημιουργία
- 1.2 Ασκληπιείος και Υγεία
- 1.3 Ο Ιατρός
- 1.4 Οι πρόδρομοι

2. Η εποχή του βακτηρίου

- 2.1 Λουί Παστέρ
- 2.2 Η ανακάλυψη του Ρόμπ. Κοχ
- 2.3 Ο βάκιλος
- 2.4 Παρουσία και κουλτούρα
- 2.5 R. Virchow

3. Τα ανθρώπινο σώμα

- 3.1 Ο ξενιστής
- 3.2 Η καρδιά
- 3.3 Οι πνεύμονες

4. Ο ασθενής

- 4.1 Φυματίωση στους ενήλικες
- 4.2 Διασημότητες θύματα
- 4.3 Ασθένεια, ανάνηψη, ίσως και θάνατος

5. Παιδί και πρωτογενής πολυπλοκότητα

- 5.1 Μεταδοτικότητα
- 5.2 Η προφύλαξη
- 5.3 Διαγνώση και πρόγνωση

6. Άμυνα της ανθρωπότητας

- 6.1 Μικροσκόπιο, εργαστήριο
- 6.2 Εμβολιασμός
- 6.3 Το θερμόμετρο
- 6.4 Η κρούση (στο στήθος)
- 6.5 Στηθοσκόπιο
- 6.6 Στηθοσκόπηση
- 6.7 Η υποδερμία
- 6.8 Αντισηψία
- 6.9 Τεχνητός πνευμοθώρακας
- 6.10 Νοσοκομειακό αυτοκίνητο
- 6.11 Ακτίνες X: Ανάλυση-Ερμηνεία
- 6.12 Ακτινογραφία
- 6.13 Οι Calmette και Guerin
- 6.14 Το εμβόλιο BCG

7. Προφύλαξη

- 7.1 Η οικογένεια
- 7.2 Η Ισπανία
- 7.3 Διαβήτης και Φυματίωση

8. Θεραπεία

- 8.1 Στοιχεία του αγώνα
- 8.2 "Ο Δρ Φως"- Το νερό
- 8.3 Το κλίμα: κλιματική θεραπεία
- 8.4 Τα τρόφιμα
- 8.5 Πλασμοθεραπεία
- 8.6 Τα αντιβιοτικά

9. Πρωτοπόροι γιατροί

- 9.1 A. Beclere, Alvaro Alvim, V.Babes, Bilrroth, Ελισάβετ του Βελγίου, V.P.Filatov, Richet, Avenzoar, Valdes, Barnet, etc.

10. Ευεργέτες

- 10.1 Holboll, Victoria Eugenia, Julia Ortigas κλπ

11. Φλωρεντία

- 11.1 "Η κόρη με το φανάρι"
- 11.2 Η νοσοκόμα

12. Ιατρικό κέντρο

- 12.1 Malvoz
- 12.2 Σανατόρια
- 12.3 G. Bodington, ο ερευνητής
- 12.4 Humbold και Brehmer
- 12.5 B. Schaw
- 12.6 Philip, Robert William
- 12.7 Τα τέλος των σανατόριων

13. Σταυρός της Λωραίνης

- 13.1 Ο ιππότης
- 13.2 Προέλευση κλπ.

14. Άγιος Γεώργιος & Δράκος

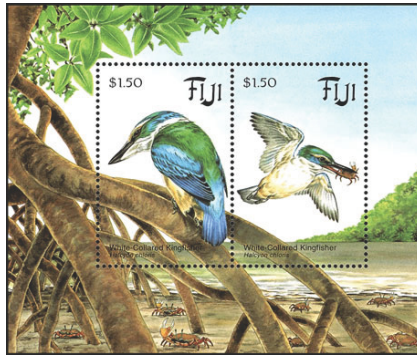
Γνωριμία με την αλκυόνα

Όλοι γνωρίζουμε τις περίφημες “αλκυονίδες ημέρες”, αυτές τις καλοδεχούμενες λαμπρές λιακάδες του μεσοχειμώνα. Είναι και αυτές “δημιούργημα” της ατέλειωτης σε ποικιλία και εμπνεύσεις ελληνικής μυθολογίας. Πρωταγωνιστής και ήρωας ένα μικρό πανέμορφο πουλί, η αλκυόνα και πίσω από το μύθο της, -ποιος άλλος; - ο “πανταχού παρών και παντού επεμβαίνων” Δίας!

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά.

Η Αλκυόνη ήταν κόρη του Αιόλου και σύζυγος του Κήκυκος. Όμως το ζευγάρι ήταν ιδιαίτερα αλαζονικό. Διέδιδαν παντού ότι το όνομά τους ήταν “Δίας και Ήρα”. Αυτό βέβαια δεν μπορούσε να το ανεχτεί ο Δίας. Όλα μπορούσε να τα συγχωρήσει, αλλά την έπαρση, την αλαζονεία, ποτέ! Γι’ αυτό μεταμόρφωσε και τους δύο σε θαλασσοπούλια.

Υπάρχει όμως και μια άλλη εκδοχή αυτής της μεταμόρφωσης. Όταν άμαθε η Αλκυόνη ότι ο άντρας της, ο Κήκυξ, πνίγηκε σε ναυάγιο, έπεσε αμέσως στη θάλασσα για να αυτοκτονήσει. Τότε ο Δίας επενέβη και... ιδού η γνωστή μας αλκυόνα, με τα

πανεμόρφα χρώματα, το μακρύ ράμφος και την κοντή ουρά.

Ο Δίας όμως προχώρησε ακόμα παραπέρα. Όρισε πως επτά μέρες πριν και επτά μετά τη χειμερινή τροπή του ηλίου, οι μέρες αυτές θα λέγονται “αλκυονίδες”, θα επικρατεί λιακάδα, χωρίς ανέμους και κακοκαιρίες, ώστε να μην επηρεάζονται τα αβγά της αλκυόνας που αυτή την εποχή επωάζονται.

Οι Έλληνες βέβαια, που αγαπούν και τιμούν τη μυθολογία τους, αλλά και λόγω του πλήθους των αλκυόνων που γειμίζουν μερικές απόκρημες ακτές της χώρας μας, δεν παρέλειψαν να δώσουν το όνομα της αλκυόνας στην Αλκυονίδα Θάλασσα (ο κόλπος που αρχίζει από το Πόρτο Γερμενό) καθώς και στις Αλκυονίδες νήσους που βρίσκονται στην είσοδό της.

Και η Βίβλος έχει επίσης την αναφορά της σε αυτό το ξεχωριστό πουλί. Η αλκυόνα ήταν, λέει, ένα άτονο γκρι πουλί το οποίο, με το τέλος του Κατακλισμού, άφησε την Κιβωτό του Νώε και πέταξε κατευθείαν προς τον ήλιο. Πλησιάζοντάς τον, τα πούπουλα του στήθους

της καφαλίστηκαν και πήραν κοκκινωπό χρώμα, ενώ τα φτερά της πλάτης χρωματίστηκαν από την ανταύγεια του απογευματινού ουρανού...

Οι κινήσεις και οι ενέργειες της αλκυόνας όταν αναζητά την τροφή της είναι πολύ εντυπωσιακές. Η ικανότητά της ιδιαίτερα να παραμένει ακίνητη και μετέωρη πάνω από το νερό, προτού καταδυθεί για να αρπάξει τη λεία της, την κάνει μοναδική. Αυτή την κίνηση δεν μπορεί να κάνει κανένα άλλο είδος, ούτε και αυτός ο ανυπέβλητος θαλασσοαετός!

Οι αλκυόνες είναι κοντόχοντρα πουλιά, με μακρύ ράμφος, μεγάλο κεφάλι –συνχά με λοφίο- και κοντό λαιμό. Πετούν με μεγάλη επιδεξιότητα και ταχύτητα. Το ράμφος τους ποικίλλει ανάλογα με την τροφή τους διότι δεν τρέφονται όλες με ψάρια. Πολλά είδη αλκυόνας ζουν σε δάση και τρέφονται με ασπόνδυλα και μικρά σπονδυλωτά.

Υπάρχουν 99 διαφορετικά είδη αλκυόνας και ανήκουν στις οικογένειες Αλκυονιδών ή Αλκηδονιδών, της τάξης των

1. Αλκυόνα νάνος (Ispidina Picta)

2. Γελαστή Κουκομπούρα

3. Ζωσμένη αλκυόνα

8. Παρδαλί αλκυόνα

Κορακοειδών. Συναντιόνται παντού στη γη εκτός από τις πολικές περιοχές, αλλά είναι ιδιαίτερα πολυπληθή στα νησιά του Ειρηνικού Ωκεανού.

Ανήκουν στα αποδημητικά και αποδημούν σε σημαντικά μακρινές αποστάσεις.

ντάται από την Αλάσκα έως τη Φλόριντα. Λέγεται έτσι λόγω της εγκάρσιας μπλε-γκρι “ζώνης” που φέρει στο λευκό στήθος της (Εικ. 3).

Το πιο γνωστό είδος στην Ευρώπη εμφανίζεται με δύο ποικιλίες. Την Αλκυόνα την

και γεννά τα αυγά της στο τέλος υπόγειων διαδρόμων που σκάβει σε αμμουδερό έδαφος.

Στην Αφρική γνωστά είδη είναι:

Η δασόβια Αλκυόνη (Εικ. 6 και 7), η οποία αναζητά έντομα συντροφιά με το ταίρι της,

4. Αλκυόνα αθίδα, ιδιαίτερα κοινή στην ευρωπαϊκή ήπειρο

9. Αλκυόνα Γίγας

Το μέγεθος τους ποικίλλει, από τη μικροσκοπική αφρικανική Αλκυόνα νάνο των 10 εκ μήκους (Εικ. 1), μέχρι τη “γελαστή Κουκαμππούρα” της Αυστραλίας (Εικ. 2) που έχει μήκος 46 εκ.

Μόνο έξι είδη αλκυόνας υπάρχουν στην Αμερική, με πιο γνωστή τη “Ζωσμένη Αλκυόνα” (28 έως 36 εκ. μήκους) που τρέφεται με ψάρια και απα-

αθίδα (Εικ. 4) και την Αλκυόνα την δασεία που ζει και στη χώρα μας (Εικ. 5) με το όνομα φαροπούλι, βασιλοπούλι ή μπιρμπίλι της θάλασσας. Έρχεται αρχές καλοκαιριού και φεύγει τέλη Μαρτίου. Έχει μήκος 17 εκ. από τα οποία μόνο 4 εκ αντιστοιχούν στην ουρά. Τρέφεται με ψάρια και μαλάκια

καθισμένα σε ένα ψηλό κλαδί. Αποδημεί από τα νότια της Σαχάρας προς το Νατάλ τον Οκτώβρη και νοτιότερα ένα μήνα αργότερα.

Μερικά είδη, όπως η παρδαλή Αλκυόνα (Εικ. 8), έχουν την ικανότητα να αιωρούνται μετέωρα μέχρι τέσσερα μέτρα πάνω από το νερό, κατοπτρεύοντας για ψάρια. Μόλις αρπά-

5. Το δικό μας μπιρμπίλι της θάλασσας

6, 7. Δασόβια αλκυόνα της Σενεγάλης (halcyon senegalensis). Στο δεξί γραμματοσημο, ενώ ταΐζει τα μικρά της

10, 11. Αλκυόνα μαλαχίτης

2. Γελαστή Κουκαμπούρα

ζουν το ψάρι, επιστρέφουν στο κλαδί τους το κτυπούν επάνω του για να το αποτελειώσουν και το καταβροχθίζουν ολόκληρο. Μερικές παρδαλές Αλκυόνες μάλιστα συχνάζουν στις πόλεις και αρπάζουν χρυσόψαρα από τις τεχνητές λίμνες των πάρκων.

Στην Αφρική υπάρχει επίσης μία από τις πιο μεγάλες αλκυόνες, η Αλκυόνα Γίγας (*cerulea maxima*) (Εικ. 9), η οποία τρέφεται με καβούρια του γλυκού νερού. Αυτό το είδος σπάνια αιωρείται. Φτάνει σε μήκος τα 45 εκ. και έχει για κατοικία στα δάση δίπλα σε ρέματα, ποτάμια, ορμητικούς ορεινούς χείμαρρους και παράκτιες λιμνοθάλασσες. Είναι κοινότατο κυρίως στη Νότια Αφρική.

Η Αλκυόνα Μαλαχίτης (*Alcedo cristafa*) είναι μικρότερη και συναντιέται σε λίμνες και φράγματα, κατά μήκος χειμάρρων και σε λιμνοθάλασσες. Είναι και αυτή από τους συνήθεις κατοίκους της Νότιας Αφρικής και το χαρακτηριστικό της είναι ένας οξύς ήχος "πιπ-πιπ" που αφήνει όταν πετάει.

Η μικρότερη αλκυόνα της Ν. Αφρικής είναι η Πυγμαία (*Ispidina picta*) (Εικ. 1 και 12). Αυτό το είδος δεν είναι υδρόβιο. Συχνάζει σε δάση, παράκτια ή της ενδοχώρας, και σε σαβάνες. Το μήκος του δεν ξεπερνά τα 13 εκ. Η παρουσία του είναι ιδιαίτερα συχνή τα καλοκαί-

ρια και ο οξύς ήχος "τσιπ-τσιπ" που αφήνει στο πέταγμά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικός.

Στην ανατολική Αυστραλία ζει η Γελαστή Κουκαμπούρα (*Dacelo gigas*) (Εικ. 2 και 13). Λέγεται έτσι διότι το καλαίδημά της θυμίζει ανθρώπινο γέλιο. Έχει χρώμα γκρι-καφέ, φτάνει τα 45 εκ σε μήκος, είναι δασόβια και τρέφεται με ασπόνδυλα

6. Πυγμαία αλκυόνα

και σπονδυλωτά, συμπεριλαμβανομένων και ιοβόλων φιδιών. Στη Δυτική Αυστραλία και Ν. Ζηλανδία, όπου εισήχθη, είναι γνωστό ότι επιτίθεται στα πουλερικά. Οι Κουκαμπούρες είναι μονογαμικά πουλιά και προστατεύουν την περιοχή τους όλο το χρόνο. Γεννούν

Δύο είδη αλκυόνας της Νοτιοανατολικής Ασίας

δύο φορές, από 2-4 αβγά, σε κουφάλες δέντρων. Αποκαλούνται "ρολόι των Βουσμάνων", διότι ακούγονται πολύ νωρίς το πρωί και αμέσως μετά τη δύση του ηλίου.

Στη Νότια Αυστραλία υπάρχει και η Κουκαμπούρα με τα μπλε φτερά (*Dacelo leachii*), η οποία δεν "γελά".

Θα τελειώσουμε όμως το άρθρο για την αλκυόνα με μία αναφορά στον φιλέλληνα Γάλλο ποιητή Chateaubriand, τον οποίο η χώρα μας τίμησε με αφιερώνοντάς του την γνωστή αθηναϊκή οδό με το εξελληνισμένο όνομα "Σατωβριάνδου". Σε ένα από τα ποιήματά του αφιερωμένα στην Ελλάδα που συνέθεσε όταν την επισκέφτηκε, συνδέει την αλκυόνα με την ελληνική φύση με τρόπο μοναδικό:

Alcyon gémissait doucement dans son nid, / et le vent de la nuit apportait à Cimodocée / les parfums de dictame et les voies lointaines...

Στη φωλιά κουρνιασμένη στεναγμούς σιγανούς η αλκυόνα αφήνει / Και της νύχτας τ' αγέρι στην Σιμοδοκέα (;)* δίνει / δικτάμου μυρωδιές και φωνές μακρινές.

*Cimodocée=παράλιο φυτό. Όσο και αν αναζητήσαμε το ελληνικό όνομά του, σ'άθηκε αδύνατο. Το γνωρίζει κανείς;

Παντελής Λεούσης
Πηγή: Διαδίκτυο,
Εγκυκλοπαίδειες

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 21 Απριλίου 2008 κυκλοφόρησε η 3^η σειρά γραμματοσήμων με τίτλο “Προσωπικό Γραμματόσημο”, έξι κλάσεων, (4 X 0,54 € και 2X0,67 €). Εκδόθηκαν επίσης 20.000 αριθμημένα φυλλαράκια, 25000 ΦΠΗΚ, 2000 απλά λευκώματα και 8000 Κάρτες Μάξιμουμ προς 1,50 € εκάστη.

• Στις 16 Μαΐου 2008 κυκλοφόρησε η 1^η σειρά γραμματοσήμων “ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΑΘΩΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΡΧΕΣ”, πέντε κλάσεων, συνολικής αξίας € 7,70 (ΦΠΗΚ προς € 9,80, Κάρτες Μάξιμουμ προς € 1,50 έκαστη).

• Στις 26 Μαΐου 2008 κυκλοφόρησε η 4^η σειρά γραμματοσήμων του 2008, με τίτλο “EUROPA”, κλάσεων € 0,67 και 3,17, σε 350.000 πλήρεις σειρές, 35.000 τευχίδια δύο σειρών προς € 7,68, 25.000 ΦΠΗΚ προς € 5,20 και 2000 λευκώματα σειρές προς € 12,70.

• Στις 13 Ιουνίου 2008 κυκλοφόρησε η 2^η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους Άθω, πέντε κλάσεων, συνολικής αξίας € 7,12 (ΦΠΗΚ προς € 9,20, Κάρτες Μάξιμουμ προς € 1,50 έκαστη).

• Στις 20 Ιουνίου 2008 κυκλοφόρησε η 5^η σειρά γραμματοσήμων του 2008, με τίτλο “ΕΠΕΤΕΙΟΙ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ”, 7 κλάσεων, συνολικής αξίας € 6,30, σε 250.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 25.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 8,70, 2000 τυποποιημένες σειρές προς € 9,20 και 2000 Λευκώματα σειράς προς € 20,50.

ΚΥΠΡΟΥ:

• Στις 5 Ιουνίου 2008 κυκλοφόρησε Αναμνηστική Σειρά τεσσάρων γραμματοσήμων με τίτλο “Ολυμπιάδα 2008”, για την 29η Ολυμπιάδα του Πεκίνου, προς € 1,50, και ΠΗΚ προς €1.84 έκαστος.

• Την ίδια ημερομηνία κυκλοφόρησε Αναμνηστική Σειρά ενός γραμματοσήμου με τίτλο “Σύνοδος Κορυφής του Οργανισμού Γαλλοφωνίας”, προς € 0.85 και αντίστοιχος ΦΠΗΚ προς €1.19.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 7 Μαΐου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ’ ευκαιρία των εγκαινίων της 8^{ης} Πανελληνίας Έκθεσης Καρτ-Ποστάλ και Τεκμηρίων “ΚΑΡΤ-ΕΛΛΑΣ 2008”, η οποία διεξήχθη στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων

• Στις 8 Μαΐου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ’ ευκαιρία των εγκαινίων της 3^{ης} Φιλοτελικής Έκθεσης Λάρισας που διοργανώθηκε στην πόλη από 8 έως 12 Μαΐου στα πλαίσια των “ΑΧΙΛΛΕΙΩΝ 2008”.

• Στις 9 Μαΐου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ’ ευκαιρία του εορτασμού των 25 χρόνων λειτουργίας του Θεατρικού Εργαστηρίου της ΔΕΠΤΑΜ (Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Τουριστικής Ανάπτυξης Μυτιλήνης).

• Με την ευκαιρία των εργασιών των Συνόδων της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία, χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες τρεις Ειδικές Αναμνηστικές Σφραγίδες:

α. Στις 13 Μαΐου 2008, για την 9^η Κοινή Διεθνή Σύνοδο Προέδρων Διευθυντών Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών και Στελεχών Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών.

β. Στις 14 Ιουνίου 2008, για την 48^η Διεθνή Σύνοδο για Νέους Μετέχοντες.

γ. Στις 11 Ιουλίου 2008, για την 8^η Διεθνή Σύνοδο Εκπαιδευτικών και Στελεχών Ανωτάτων Ιδρυμάτων Φυσικής Αγωγής.

• Στις 28 Μαΐου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ’ ευκαιρία του 28^{ου} Συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Τμήματος της Διεθνούς Εταιρείας για την Έρευνα της Καρδιάς που πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής από 28 έως 31 Μαΐου 2008.

- Στις 30 Μαΐου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ' ευκαιρία του συνεδρίου με θέμα "Δημήτριος Βικέλας... Παγκόσμιος Πολίτης" που πραγματοποιήθηκε στη Βέροια από 30 Μαΐου έως 1 Ιουνίου 2008.
- Στις 3 Ιουνίου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ' ευκαιρία της επετειακής ημερίδας για τα 80 χρόνια από την ίδρυση της Ελληνικής Χειρουργικής Εταιρείας.
- Στις 6 Ιουνίου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ' ευκαιρία της συμπλήρωσης 140 χρόνων από τη γέννηση του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου και 100 χρόνια από τον ερχομό του στην Ανακασιά (Ιωλλικός Βόλου).
- Στις 20 Ιουνίου 2008, ημέρα λήξης των εκδηλώσεων των εορτασμών για τα 50 χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του αεροδρομίου της Σούδας ως 115 ΠΜ, χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα.
- Στις 24 Ιουνίου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ' ευκαιρία της διοργάνωσης του Πανελληνίου Περιφερειακού Πρωταθλήματος Μπριτζ Αιγαίου στη Μήθυμνα Λέσβου από 14 έως 18 Ιουνίου 2008.
- Στις 29 Ιουνίου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα επ' ευκαιρία της Φιλοτελικής Έκθεσης Γραμματοσήμων που πραγματοποιήθηκε από 9 Ιουνίου έως 6 Ιουλίου 2008 στο Κεντρικό Ταχ. Κατάστημα Ναυπλίου.
- Το μήνα Ιούλιο, στις 4, 5, 11, 12, 19, 20, 25 και 26/07/2008 και το μήνα Αύγουστο στις 1, 2, 8, 9, 15, 16, 22 και 23/08/2008 θα χρησιμοποιηθεί ειδικό χρονολογικό σήμαντρο επ' ευκαιρία του Φεστιβάλ Επιδαύρου.

ΚΥΠΡΟΥ

- C9. Η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα χρησιμοποιήθηκε από 8 έως 10 Μαΐου, στην πόλη Έσεν της Γερμανίας, με την ευκαιρία της Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "ESSEN 2008".

- C10. Η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα χρησιμοποιήθηκε από 12 έως 23 Μαΐου, με την ευκαιρία της 33^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου.

- C12. Η εικονιζόμενη Ειδική Αναμνηστική σφραγίδα χρησιμοποιήθηκε από 23 Μαΐου μέχρι 1 Ιουνίου, με την ευκαιρία της συμμετοχής του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών της Κύπρου στην 33^η Διεθνή Έκθεση Κύπρου.

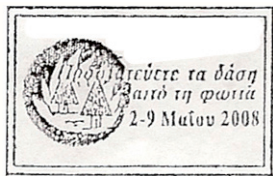
- C13. Η εικονιζόμενη Ειδική Αναμνηστική σφραγίδα χρησιμοποιήθηκε από 14 έως 22 Ιουνίου, με την ευκαιρία της Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "Salon du timbre" (Παρίσι, 14-22/06/2008).

Υ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ

- “ΔΗΜΟΣ ΥΔΡΑΣ ΜΙΑΟΥΛΙΑ”. Ο δακτύλιος χρησιμοποιήθηκε από 10 έως 19 Ιουνίου 2008, ενόψει σχετικών εορταστικών εκδηλώσεων του Δήμου Ύδρας.
- “ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΚΤΕΣ”. Ο δακτύλιος χρησιμοποιήθηκε από 1 έως 5 Ιουνίου 2008, ενόψει εορταστικών εκδηλώσεων που πραγματοποίησε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.

ΚΥΠΡΟΥ

• S8 Το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα χρησιμοποιήθηκε από 5 έως 8 Μαΐου, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την “Εβδομάδα των δασών” (2-9 Μαΐου 2008).

• S11. Το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα χρησιμοποιήθηκε από 12 έως 28 Μαΐου, με την ευκαιρία της 33ης Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου.

• S12. Το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα χρησιμοποιήθηκε από 9 έως 13 Ιουνίου, με την ευκαιρία της Γιορτής του Κατακλυσμού (13-18/06/2008).

ΟΗΕ

- Στις 30 Ιουνίου 2008 κυκλοφόρησαν δύο νέες σειρές γραμματοσήμων έκδοσης ΟΗΕ ως εξής:
- Τίτλος σειράς “UPU”, αξία 2,46 €, ΦΠΗΚ COMBO 3,34 € και ΦΠΗΚ TRIPLE 3,13 €.
  - Τίτλος σειράς “SPACE”, αξία 4,41 €, φύλλο των έξη 26,46 € και ΦΠΗΚ COMBO 5,28 €
  - Σειρά φεγιά (ΟΗΕ 03/08) με τίτλο “SPACE SSHT” 5,27 €, ΦΠΗΚ-ΦΕΓΙΕ 6,45 € και ΦΠΗΚ-ΦΕΓΙΕ TRIPLE 5,31 €.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

PRAGA '08	Πράγα 12-14 Σεπτ.	Σ. Μπόζοβιτς (210 6519 553)
WIPA '08	Βιέννη 18-21 Σεπτ.	Γ. Σπάρης (τηλ. 210 8082 479)
CHINA '09	Λουογιάνγκ 10-16 Απρ.	Α. Βιρβίλης (210 4521971)
IBRA '09	Έσσεν 6-10 Μαΐου	Κ. Χαζάπης (τηλ. 210 9813127)
BULGARIA '09	Σόφια 27-31 Μαΐου	Γ. Σπάρης
BALKANFILIA	Βελιγράδι Οκτώβριος	Ελλείπουν λεπτομέρειες
ITALIA '09	21-25 Οκτωβρίου	Παντελής Λεούσης (210 2825134)
ANTWERP '10	Αμβέρσα 8-10 Απριλίου	Ελλείπουν πληροφορίες
LONDON '10	Λονδίνο 8-15 Μαΐου	Σ. Μπόζοβιτς (210 6519 553)
PORTUGAL '10	Λισαβώνα 1-10 Οκτ.	Γ. Σπάρης (τηλ. 210 8082 479)
JOBURG '10	Γιοχάνεσμπουργκ 27-31 Οκτ.	Ελλείπουν πληροφορίες
INDIA '11	Νέο Δελχί 18-28 Φεβρ.	Ελλείπουν πληροφορίες
PHILANIPPON '11	Τόκιο Αύγουστος	Ελλείπουν πληροφορίες